

DE STER

94E JAARGANG

NUMMER 9

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

SEPTEMBER 1994



DE STER

SEPTEMBER 1994



Op de omslag:

President Howard W. Hunter is op 5 juni 1994 geordend en aangesteld als veertiende president van de kerk. Ouderling James E. Faust, een van zijn collega's in het Quorum der Twaalf Apostelen, gaat in "President Howard W. Hunter – "de weg van de adelaar" [zie blz. 2] dieper in op het geloof en de hulpvaardigheid van de profeet. Omslagfoto: Merrett. Citaat: *De Ster*, januari 1990, blz. 16.

ARTIKELEN

PRESIDENT HOWARD W. HUNTER – 'DE WEG VAN DE ADELAAR' OUDERLING JAMES E. FAUST	2
ONZE HERACTIVERING VICENTE MUÑOZ ULLOA	22
EEN IJZEREN MUUR OM MIJN HART URSULA FISCHER	24
DE BESCHERMENDE HAND THEODORUS G. BAALMAN	30
HET DAGBOEK VAN MIJN VIJAND STEPHEN G. BIDDULPH	32
IK HEB MIJN VOORoudERS GEVONDEN YARA CASSAB DELOROSO	44
DE VOLMAAKTE LERARES WENDY EVANS UDY	46

VOOR DE JONGEREN

HET GETUIGENIS KOMT NA DE BEPROEVING WILLIAM G. DYER	20
VRAAG EN ANTWOORD	
WAAROM KAN IK NIET ÉÉN KEERTJE ROKEN EN DRINKEN?	26
TEMPELS EN TRANEN IN TIKAL MARVIN K. GARDNER	34
ANKER VOOR DE ZIEL OUDERLING M. RUSSELL BALLARD	40

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
DE SCHRIFTEN BEGRIJPEN: EEN LEVENSTAAK	25

DE KINDERSTER

VERHAAL	
KOM, LAMA'S! VERNA TURPIN BORSKY	2
VAN VRIEND TOT VRIEND	
OUDERLING DENNIS B. NEUENSCHWANDER	6
PARTICIPATIEPERIODE	
IK VERGEEF JE JUDY EDWARDS	8
LIED	
HOUD DE GEBODEN BARBARA A. MCCONOCHE	10
VERHAAL	
HEILIGE PLAATS JANE MCBRIDE CHOATE	12
EZRA TAFT BENSON KELLENE RICKS ADAMS	14
VEEL PLEZIER	
NAAR DE TEMPEL CORLISS CLAYTON	16

DE STER

September 1994 94e jaargang Nummer 9

Officiële Nederlandsestalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Howard W. Hunter
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight,
James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin,
Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland

Adviseurs:

William R. Bradford, Spencer J. Condie,
John H. Groberg

Redacteurs: Rex D. Pinegar, Joe J. Christensen

Hoofd afdeling leerplannen: Ronald L. Knighton

Hoofd kerkelijke tijdschriften: Brian K. Kelly

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Marvin K. Gardner
Assistent: R. Val Johnson
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Assistent-redacteur: De Anne Walker
Rooster: Maryann Martindale
Leidinggevend art-director: M. Masato Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Vormgeving: Shari Cook

Vertaling en nieuwsredactie

CPB: Vertaalbureau
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 03402-40260
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1994 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISSN 1044-2401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 10.00 a year. USD 1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Abonnementadministratie

Administratrice: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 03402-53804

Abonnementsprijs

Nederland: NLG 32,00 - België: BEF 590,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Versijnt twaalf maal per jaar

94989 120
Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

METGEZEL AAN BOORD

Ik ben scheepswerktuigkundige op een vrachtschip en daarom vaak niet bij mijn gezin en in mijn eigen wijk in de Filipijnen. Op een schip ben je omringd door vele verleidingen van de wereld. Ik ben dankbaar dat mijn getuigenis van het evangelie van Jezus Christus een sterk weermiddel is tegen die verleidingen.

Ik ben ook zeer dankbaar voor mijn getrouwe en liefdevolle vrouw en mijn twee kinderen die mij regelmatig exemplaren toesturen van de *Tambuli* (Engelstalig). De artikelen en de toespraken van de algemene conferentie vergroten mijn kennis van het evangelie en helpen mij mijn geloof te versterken. Waar het schip zich ook bevindt, het tijdschrift blijft de bindende schakel met de kerk.

Regino Penaranda

Wijk Muntinlupa 2

Ring Las Pinas (Filipijnen)

het niet altijd makkelijk was om te leren leven met de negatieve reacties die mensen op mijn bekering hadden. Maar mijn doop was een geweldige ervaring en ik heb nooit spijt gehad van mijn beslissing om lid te worden van de kerk. Het is geweldig om mijn dochtertje van vier te helpen haar getuigenis te ontwikkelen.

Het tijdschrift *Lys over Norge* (Noorstalig) biedt mij veel geestelijke kracht. Ik lees het van begin tot eind. Mijn dochtertje houdt van het onderdeel voor kinderen. Als wij naar onze brievenbus lopen, vraagt ze telkens of haar kinderster er al is.

Ik laat ook mijn moeder en mijn zus, die intussen lid zijn van de kerk, in het tijdschrift lezen, evenals mijn vrienden die geen lid zijn van de kerk. Zij genieten er allemaal evenveel van. Ook laat ik exemplaren achter op plaatsen waar anderen erin kunnen lezen, zoals in de wachtkamer van de dokter en op veeboten.

HET VERSTERKT

MIJN GETUIGENIS

Ik ben telkens opnieuw onder de indruk van de geïnspireerde boodschappen van *Der Stern* (Duitstalig). De boodschap van het Eerste Presidium versterkt mijn getuigenis. De ervaringen die heiligen over heel de wereld hebben, ontroeren mij vaak en zijn mij top voorbeeld in mijn moeilijke leven.

Ik zal het tijdschrift altijd blijven lezen.

Volker Gebhard

Wijk Kaufbeuren

Ring München

VAN BEGIN TOT EINDE

In april 1992 ben ik als eerste in mijn ouderlijk gezin lid geworden van de kerk. Ik ben een alleenstaande moeder en heb ondervonden dat

Eldrid Helén Antonesen

Wijk Bergen 1

District Stavanger (Noorwegen)

BIJZONDERE BAND

Ik heb veel boeken, tijdschriften en kranten gelezen, maar nooit heb ik daaruit dezelfde vrede en vreugde geput als uit mijn *Liahona* (Spaanstalig).

De offers van de kerkliden die in verschillende artikelen beschreven worden, geven mij reden om te denken dat ondanks de grote afstanden die de leden over de hele wereld van elkaar scheiden, er een bijzondere band is die hen verenigt. Die band is het gemeenschappelijk vuur verlagen om met anderen over het evangelie te spreken en er samen in werkzaam te zijn.

Juan Heredia

Gemeente Piamtini

Ring Santo Domingo Independencia

(Dominicaanse Republiek)

PRESIDENT HOWARD W. HUNTER

'DE WEG VAN DE ADELAAR'

Onder: Op 15-jarige leeftijd werd Howard W. Hunter de tweede kroonverkenner in de staat Idaho. Sinds die tijd zijn zijn dienstbetoon en geloof steeds toegenomen, vooral als bijzondere getuige van Jezus Christus.



President Hunter is een van de liefderijkste, christelijkste mannen die we ooit onder ons hebben gehad. Zijn geestelijke diepte is onpeilbaar. Hij heeft zoveel jaren onder de geestelijke invloed van de Heer Jezus Christus gestaan als zijn getuige, dat president Hunters spiritualiteit op een opmerkelijke wijze is gepolijst. Het is de bron van zijn heel wezen. Hij is ernstig over heilige zaken, hij is nederig over heilige zaken, hij is voorzichtig als hij over heilige zaken spreekt. Hij heeft een innerlijke vrede, een kalmte, en edelmoedigheid die uniek is onder de kinderen van God. Zijn intense lijden bij zoveel gebeurtenissen is als het 'vuur van de smelter', waardoor hij Gods reine vat en huidige profeet op aarde kon worden.

Ouderling James E. Faust

Van het Quorum der Twaalf Apostelen

In zijn eerste persverklaring als veertiende president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen heeft president Howard William Hunter onder andere gezegd:

'Ik heb vele tranen geplengd en mijn Vader in de hemel in gebed mijn verlangen kenbaar gemaakt dat ik deze hoge en heilige roeping goed wil vervullen.

'Ik heb de afgelopen uren en dagen veel kracht geput uit mijn vaste overtuiging dat we hier te maken hebben met het werk van God, niet van mensen, en dat Jezus Christus het rechtmatige, levende hoofd van deze kerk is. Hij leidt haar in woord en in daad. Ik beloof plechtig Hem met heel mijn leven, met heel mijn kracht, en met hart en ziel te zullen dienen (...).

'Ik wil mijn liefde onder woorden brengen voor de leden van de kerk, waar zij zich ook mogen bevinden, en voor alle mensen. (...) Ik bid dat we elkaar vriendelijker, hoffelijker, nederiger, geduldiger en vergevenszinder zullen bejegenen. (...)

'Ik nodig de leden van de kerk uit de tempel van de Heer het overweldigende





Howard was een lief en gelukkig kind. Hier staat hij afgebeeld toen hij acht maanden, ongeveer één jaar en twee jaar was.

symbool van hun lidmaatschap te laten zijn en de verheven plaats van hun heilige verbonden. Het diepste verlangen van mijn hart is dat ieder lid van de kerk waardig is om naar de tempel te gaan. Ik hoop dat ieder volwassen lid die zegen waardig is en een geldige tempelaanbeveling heeft, zelfs als de tempel niet dichtbij is en geregeld bezoek niet tot de mogelijkheden behoort.¹

Daarna legden zijn twee raadgevers korte verklaringen af. Zijn eerste raadgever, president Gordon B. Hinckley, sprak als volgt: 'Dank u, president Hunter. Het is een eer om in welke hoedanigheid dan ook in deze kerk werkzaam te zijn, en het is in het bijzonder een eer en voorrecht om met president Hunter te kunnen samenwerken met wie ik de afgelopen 33 jaar nauw heb samengewerkt. Hij is competent, vriendelijk en hoffelijk, en geheel toegewijd aan het werk van de Heer. Er moet veel werk verricht worden om deze kerk wereldwijd te vestigen, en we zullen er al het mogelijke aan doen onder onze geliefde leider.'

Zijn tweede raadgever, president Thomas S. Monson, verklaarde: 'President Hunter, ik kijk ernaar uit om als tweede raadgever met u samen te werken in het presidium. We hebben in de meer dan dertig jaar dat ik deel heb uitgemaakt van de Twaalf heel nauw

contact gehad. Ik wil dat een ieder weet dat u een getalenteerd mens bent. U bent meelevend. En u bent een leider wiens hart uitgaat naar de hongerigen, de daklozen; en uw grote verlangens is, in de geest van de Meester, altijd anderen tot Hem te brengen. God zegene u in uw bediening.'

President Hunter, innemend, charismatisch en uitzonderlijk begaafd als hij is, te omschrijven, heeft veel weg van het vastleggen van 'de weg van de adelaar langs de hemel'.²

In de hierna volgende tekst poog ik een beeld te geven van een leven, waarover hij zo'n 86 jaar zijn vleugels heeft uitgespreid.

Als jongeman van 22 ontving Howard zijn patriarchale zegen. Daarin werd hem gezegd dat 'de Heer hem heeft gekend' en dat hij 'sterk leiderschap onder de hemelse heerscharen' tentoon had gespreid, en geordend was 'een belangrijk werk in de sterfelijkheid te doen om de doeleinden [van de Heer] met betrekking tot zijn gekozen volk tot stand te brengen'. Hem werd beloofd dat hij bij getrouwheid gezegend zou worden met 'intelligentie van omhoog' en dat hij zich zou ontpoppen als 'zowel een meester van wereldlijke vaardigheden en een leraar van wereldlijke wijsheid, als een priester van de allerhoogste God'. Hem werd gezegd

dat hij zijn talenten in dienst van de kerk zou gebruiken, dat hij deel zou uitmaken van haar raden, en dat hij bekend zou staan om zijn wijsheid en zijn rechtvaardige oordeel.³ Howard Hunters zegen herinnert aan de woorden gericht aan de profeet Jeremia: 'Eer Ik u vormde in de moederschoot, heb Ik u gekend, en eer gij voortkwaamt uit de baarmoeder, heb Ik u geheiligd; tot een profeet voor de volkeren heb Ik u gesteld.'⁴

President Howard W. Hunters wortels gaan terug op trouwe voorouders die afkomstig waren uit Schotland, Scandinavië en de Verenigde Staten. John Hunter, zijn overgrootvader, kwam uit Paisley (Schotland), waar hij weefstoffen fabriceerde; hij emigreerde naar de Verenigde Staten, vestigde zich in Salt Lake City en ging in het goederenvervoer. Nancy Hatch, zijn overgrootmoeder, schreef eens in haar dagboek: 'Ik ben met heel veel reserve gaan luisteren naar de mormoonse prediker [Joseph Smith], want ik wilde niet misleid worden. Hij sprak over de wederkomst van Christus. Ik voelde dat hij de waarheid sprak en een waar profeet was, geroepen en geordend een groot werk te doen, omdat hij de waarheid voortbracht zoals Jezus Christus en zijn apostelen die leerden. Ik vroeg om de doop.'⁵



Boven: Howard had een gelukkige jeugd in Boise (Idaho), samen met zijn zuster en verrouwelinge, Dorothy. **Onder:** Dorothy heeft gezegd dat haar broer, op deze foto 12 jaar oud, een vredestichter was.



In 1904 reisde Nellie Marie Rasmussen, die de moeder van president Hunter zou worden, van haar huis in Mt. Pleasant (Utah) naar Boise (Idaho) om bij een tante te gaan wonen. Terwijl zij daar was, ontmoette zij John William Hunter. Twee jaar waren zij onafscheidelijk; maar omdat hij geen lid van de kerk was, en Nellie niet buiten de kerk wilde trouwen, ging zij terug naar Mt. Pleasant. Maar John hield vol, en zij traden op 3 december 1906 in het huwelijk. Het paar verhuisde naar Boise, waar zij een huisje huurden in de Sherman Street. Howard William Hunter werd op 14 november 1907 in Boise geboren, en zijn zuster, Dorothy, twee jaar later.

Zijn zuster, Dorothy Hunter Rasmussen, die onlangs is overleden, herinnerde zich dit tedere voorval uit hun kinderjaren: 'Howard wilde altijd het goede doen en goed zijn. Hij was een geweldige broer, die altijd een oogje op mij hield. Hij was lief voor onze vader

en moeder. Howard hield van dieren en bracht altijd zwerfdieren mee naar huis.' Er was een sloot bij hun huis, en op een dag waren een paar jongens, die geen lid van de kerk waren, een katje in de sloot aan het gooien. Het katje wist er uit te klimmen, maar dan gooiden ze het er weer in. Dat deden ze keer op keer tot ze het spelletje moe waren. 'Howard kwam langs en nam [het katje], dat meer dood dan levend was, mee naar huis. Moeder dacht niet dat het katje levensvatbaar was; toch legden ze haar, gewikkeld in een deken, voor de kachel.' Het katje haalde het en bleef bij de familie Hunter. 'Hij was echt attent', zei Dorothy, 'Mijn broer heeft bij mijn weten nooit iets verkeerd gedaan.'⁶

Dorothy herinnerde zich dat hij heel beleefd was tegen oudere mensen en heel voorkomend. Ze zei: 'Toen we klein waren kregen we onze melk van mensen die koeien hielden. We moesten de melk elke avond gaan halen en



dat was een behoorlijk eind lopen. We haalden de melk in canvas tassen waar bijna drie liter in kon. Er woonde een weduwe in de buurt, en we brachten haar altijd wat melk.⁷

Dorothy en Howard trokken veel met elkaar op. 'We waren maar met z'n tweetjes', zou Dorothy schrijven. 'Hij was altijd aardig tegen mij – echt een superbroer. We woonden dichtbij de Boise River, dus moesten we door weilanden heen die met prikkeldraad waren afgezet. Een keer ben ik boos op hem geweest. Toen mijn moeder vroeg wat er aan de hand was, zei ik: "Hij heeft het prikkeldraad langer omhooggehouden voor Beatrice dan voor mij."⁸

'Howard was altijd bezig; hij had altijd een baantje. Hij verkocht kranten, pakte van alles aan, won een xylofoon. We hadden een lange huiskamer, en tegen één muur van de kamer stonden al Howards muziekinstrumenten – hij heeft een zuiver gehoor. Hij ging voor

schooltijd naar een hobbyclub en leerde daar schilderijen inlijsten⁹ Ook vond hij in die tijd veel plezier in het repareren van afgedankte wekkers. Hij haalde ze uit elkaar, repareerde en smeerde de onderdelen, en kreeg ze weer aan de gang. Hij verkocht ze en hield er een zakcentje aan over.

Er was één baantje, citroenen sorteren op kleur, waar Howard totaal geen aanleg voor had. Hij is namelijk kleurenblind en zag geen verschil! Het interessante is dat hij later enigszins deskundig werd in bananen.

Hoewel zij een nauwe band hadden, was er tussen Howard en zijn zus Dorothy toch een merkbaar verschil in temperament. Dorothy zag zichzelf als iemand die soms moeilijk kon doen en die af en toe in de problemen kwam; ze beweerde echter dat Howard altijd lief en beschaafd was, een vredestichter. Zijn manieren, zelfs als jongen al, waren van dien aard dat vrouwen opmerkten: 'Had ik maar zo'n zoon.'

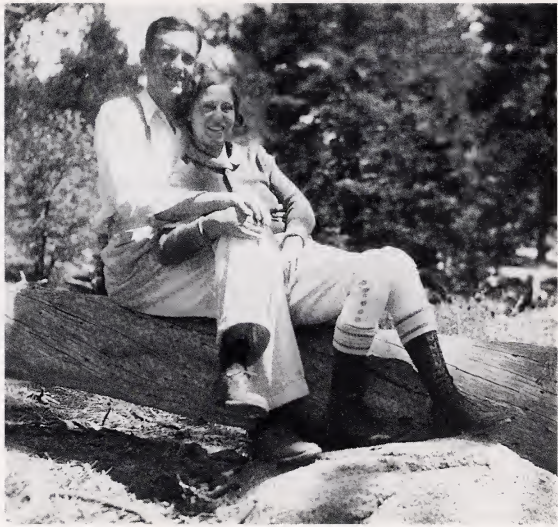
John en Nellie Hunter en hun twee kinderen, Howard en Dorothy, maakten in 1919 een uitstapje in hun nieuwe auto. Onder: In 1927 ondernam Howard, als leider van zijn eigen orkest, een veel langere reis naar het Verre Oosten.



In zijn middelbare-schooltijd ging hij zich steeds meer op muziek toelagen, vooral toen hij een marimba won. Op zijn vijftiende begon hij zijn eigen orkest, dat hij de Hunter's Croonaders noemde, en dat op bijna elke schoolfeestje in Boise speelde. Na de middelbare school, in 1927, speelde het orkest op een cruiseschip met bestemming het Verre Oosten. Zijn vader liet zich in die tijd dopen.

Met het geld dat hij op de cruise had verdiend, kocht Howard een tweedehands auto, die hem de dag na de koop al in de steek liet. Howard is echter een uitstekend monteur en wist de auto na twee dagen weer aan de praat te krijgen. Sindsdien wordt hij 'Meneer maak 't' genoemd. In de jaren tachtig, hij was toen al over de zeventig, reed hij in een grote witte auto die min of meer antiek begon te worden. De onderdelen die aan vervanging toe waren, waren niet meer te krijgen. Daar de auto van grote sentimentele waarde voor hem was, maakte hij die onderdelen zelf.

Niet lang nadat hij uit Azië was te ruggelkomen, ging Howard op bezoek bij Ned Redding, een vriend die in Zuid-Californië woonde. Hij besloot zich in Californië te vestigen en daar een carrière na te streven. Hij vond een baan bij de Bank of



Howard ontmoete Clara (Claire) May Jeffs in 1928 op een dansavond in de kerk. Zij huwden op 10 juni 1931 in de Salt Lake-tempel.

Italy (later Bank of America) en ging 's avonds naar school.

Het was diezelfde vriend, Ned Redding, die Howard op 8 juni 1928, tijdens een dansavond van M-mannen en arenleesters in de Wijk Wilshire, aan een vriendin van hem voorstelde. Ze heette Clara (Claire) Jeffs. Hij voelde zich direct tot haar aangetrokken en vroeg haar na verloop van tijd: 'Waarom ga je nooit eens met mij uit?' Ze zei: 'Ik zou zeggen: vraag me eens.' Niet lang daarna gingen Howard en zij uit. Zij verloofden zich begin 1931 en trouwden datzelfde jaar op 10 juni.

Na hun vmloving hing Howard zijn muzikale aspiraties aan de wilgen en stelde nieuwe doelen dae te maken hadden met het huwelijk en het gezin.

Sindsdien heeft hij zijn instrumenten alleen op familiefeestjes voor de dag gehaald.

De crisisjaren bereikten hun dieptepunt tijdens de eerste jaren van hun huwelijk. Howard verdiende zijn geld door huis-aan-huis zeep te verkopen, enquêtes te houden en bruggen te verven voor Claire's vader, die een verfbedrijf had. Howard en Claire kregen op 20 maart 1934 gezinsuitbreiding toen Howard William Hunter jr. geboren werd. Maar die zomer sloeg het noodlot toe toen de kleine Billy een zwerende darmuitstulping bleek te hebben. Hij doorstond de operatie die erop volgde niet.

In datzelfde jaar ging Howard werken voor het Los Angeles County Flood Control District. Hij assisteerde



Links: Howard en Claire brachten een van de zomers in de crisisjaren kamperend door omdat Howard bruggen langs snelwegen moest verven. Na vele baantjes belandde Howard ten slotte in het ondernemingsrecht en in het bestuur van talrijke ondernemingen. Zijn grote liefde gold altijd zijn gezin – Claire en hun zoons John en Richard. President Hunter heeft nu achttien kinderen. **Onder:** Door de ziekte heen bleef hij van muziek houden en speelde vaak voor familie en vrienden.

de juristen door bewijzen te verschaffen en rechtszaken voor te bereiden. Doordat die baan een vast inkomen opleverde, kon hij weer terug naar school. Hij besloot, mede door het werk dat hij nu deed, rechten te gaan studeren. In de daaropvolgende paar jaren had hij een voltijdbaan en een zware avondstudie. Hij slaagde cum laude in juni 1939, werd toegelaten tot de orde van juristen, en begon in januari 1940 een advocatenpraktijk in Californië. Van die tijd af was hij financieel onafhankelijk, want hij was altijd een verstandig rentmeester geweest van alles waarmee de Heer hem gezegend had. Hoewel hij spaarzaam was, was hij niettemin royaal met zijn tijd en talenten.

Het 'belangrijke werk' waar in zijn patriarchale zegen naar verwezen wordt, begon in september 1940, niet lang nadat hij als advocaat was begonnen, toen hij geroepen werd als de bisschop van de Wijk El Sereno in de Ring Pasadena. Hij vervulde die functie tot november 1946. In 1948 verhuisde het gezin Hunter naar een groter huis in Arcadia, want het gezin was ondertussen uitgebreid met twee zoons, John en Richard.

In februari 1950 kregen de ouderlingen Stephen L. Richards en Harold B. Lee de opdracht de Ring Pasadena te splitsen. Zij riepen Howard W. Hunter als president van de Ring Pasadena. Hij aanvaardde die roeping zonder aarzeling. Hij schreef het volgende in zijn dagboek, dat hij sinds zijn jeugd uiterst nauwgezet had bijgehouden: 'Ik begrijp wat de broeders bedoelden toen zij ons zeiden dat we gekozen waren om de kracht van onze vrouw, Claire (...) heeft mij altijd gesteund toen ik rechten studeerde, toen ik als bisschop werkzaam was, en bij elke andere functie die ik heb vervuld.'¹⁰

Als ringpresident was hij betrokken bij de aankoop van een paardenstoeterij, met ruim 200 hectare land, als welzijnsproject. Ook onderzocht hij de mogelijkheid van een ochtendseminarie onder scholieren in de Ring Pasadena – voorloper van het ochtendseminarie van de kerk, dat in Californië nog steeds gehouden wordt.

Howards carrière ging voorspoedig, en hij lette erop dat zijn kerkwerk, gemeenschapstaken en baan in evenwicht bleven. Een voorbeeld van Howards zorgvuldige benadering van problemen is de rechtszaak, waarin hij







President Hunter is lang in de kerk werkzaam geweest als bisschop, quorumpresident hogepriesters, hogeraadslid en ringpresident. Hij was voorzitter van de welzijnsregio Zuid-Californië en voorzitter van het comité Los Angeles-tempel. Op 10 oktober 1959 werd hij tot het apostelschap geroepen.

(Rechts ziet u het Quorum der Twaalf Apostelen in de samenstelling van de late jaren zestig.)

Links: Als algemeen autoriteit vervulde ouderling Hunter vele taken, zoals die van president van het Polynesische Culturele Centrum in Hawaii, president van de Genealogical Society of Utah en kerkhistoricus. Onder: Zijn taken als algemeen autoriteit voerden hem over de hele wereld. Zo gaf ouderling Hunter in 1968 een presentatie voor koning Taufa'ahau Tupou IV van Tonga.



optrad als aanklager voor een landbouwer van wie de tomatenooft verloren was gegaan door een onzorgvuldige gewasbesproeiing op een belendende boerderij. Na Howards uitstekende bewijsvoering op de tweede dag van het proces, drongen de twaalf pleiters van de tegenpartij aan op een schikking die voor zijn cliënt zeer voordelig was en dan ook door hem werd aanvaard. Zijn vermogen om nauwkeurig en logisch te denken, samen met zijn intuïtieve gevoel voor rechtvaardigheid, maakte van hem een geweldig advocaat.

In zijn hoedanigheid van ringpresident sprak hij tijdens een tempelreis van de Ring Pasadena in de Arizona-tempel de leden van zijn ring toe. Hij was die dag 46 jaar geworden. Hij zou in zijn dagboek schrijven: 'Terwijl ik de ringleden toesprak, kwamen mijn vader en moeder gekleed in het wit de kapel binnen. Ik had er geen idee van dat mijn vader zo ver was om door de tempel te gaan, hoewel moeder er al een tijdje vol spanning naar had uitgekeken. Ik werd er zo door aangegrepen dat ik onmogelijk verder kon spreken. (...) Dat was een verjaardag die ik nooit zal vergeten, omdat ze op die dag zijn begiftigd, en ik erbij was toen zij

aan elkaar verzegeld werden, waarna ik aan hen ben verzegeld.'¹¹

Op 9 oktober 1959 zou het leven van Howard W. Hunter een verrassende wending nemen. Hij en Claire waren naar Salt Lake City gereisd om de oktoberconferentie bij te wonen. Daar kreeg Howard te horen dat president David O. McKay hem wilde spreken. President McKay deelde hem mede: 'Morgen zul je worden gesteund als lid van de Raad der Twaalf.'¹²

Nadat zijn naam in de algemene conferentie was voorgesteld en gesteund, nodigde president Clark hem uit plaats te nemen bij de Twaalf op het podium. Hij herinnert zich: 'Toen ik de trap opliep, begon mijn hart nog heftiger te bonzen. Ouderling Hugh B. Brown schoof op en ik nam mijn plaats in als twaalfde lid van het quorum. Het was of alle ogen op mij gericht waren en of ik het gewicht van de wereld op mijn schouders voelde. Terwijl men verderging met de conferentie voelde ik mij hoogst ongemakkelijk en vroeg mij af of ik mij ooit op mijn plaats zou voelen.'¹³

Die roeping kwam natuurlijk als een complete verrassing en bracht grote veranderingen in het leven van

ouderling Hunter en zijn vrouw, Claire, teweeg. Na 25 jaar in Los Angeles te hebben gewoond, moesten zij nu zakenpartners, kerkleden en vrienden in Californië verlaten. Maar de beslissing op zich was eenvoudig, omdat ouderling Hunter jaren daarvoor een hiërarchie van waarden had vastgesteld, waarop hij zijn persoonlijke, zakelijke en geestelijke beslissingen baseerde. De dienst aan God stond bovenaan zijn lijstje met prioriteiten.

Zijn apostolische jaren zijn zowel

fascinerend als inspirerend. Hij heeft gezegd dat zijn vermogen om zich nuttig te maken beïnvloed is door zijn rechtenstudie en werk als jurist. Bij zijn toespraken maakt hij veelvuldig gebruik van het syllogisme [een geldige deductieve redenering, vert.], dat hij als jurist had leren gebruiken; de conclusies van die redenering bestaan altijd uit belangrijke evangeliebeginselen.

President Hunter is uitzonderlijk bescheiden en staat niet graag in het

middelpunt van de belangstelling. 'Hij is pretentieloos en niet veeleisend, iemand die eerst aan anderen denkt. Hij prefereert tot de groep te behoren in plaats van een voorkeursbehandeling te ontvangen. (...)

'Zijn collega's noemen Howard Hunter een man van gezond verstand en weloverwogen wijsheid. Hij praat zelden over zichzelf, zijn prestaties of zijn gevoelens. Liever houdt hij zich bezig met de prestaties, gevoelens en het gerief van anderen. (...)



Links: Als voorzitter van het adviescollege van de New World Archaeological Foundation reisde ouderling Hunter naar opgravingen in Guatemala en Mexico, Chichén Itzá inbegrepen. **Rechtsboven:** Ouderling had het toezicht op de bouw van het Jerusalem Center van de BYU. In 1983 inspecteerde hij de locatie samen met ouderling Mark E. Petersen. **Rechts:** President Hunter wacht op de aankomst van de burgemeester van Jeruzalem, Teddy Kollek, voordat hij het complex inwijdt (1989).



'De Twaalf en degenen met wie hij samenwerkt, weten uit ervaring dat ouderling Hunter de zaken eerst zorgvuldig afweegt, voordat hij zijn mening geeft, conclusies trekt, of met een oplossing komt, ongetwijfeld het resultaat van zijn juridische opleiding. Hij luistert aandacht als anderen hun mening geven of gevoelens uiten. Als er geen overeenstemming wordt bereikt of als iemand in de groep zich niet kan neerleggen bij de beslissing, zal hij die opschorten in plaats van het op stemmen te laten aankomen.'¹⁴

Zijn collega, ouderling Neal A. Maxwell, heeft over hem gezegd: 'President Howard W. Hunter is een zachtmoedig man. Hij heeft als jongeman eens een baan geweigerd omdat

iemand anders daarvoor zou zijn ontslagen. En diezelfde nederige man was op een ochtend, toen ik wakker werd na een vermoeiende, stoffige dag in Egypte, stilletjes mijn schoenen aan het poetsen, een geste die hij liever ongezien had willen doen. Zachtmoedigheid kan zijn plaats hebben in het alledaagse leven.'¹⁵

Als lid van de Twaalf had hij taken te vervullen in Salt Lake City. Zo maakte hij deel uit van verschillende comités, maar reisde hij ook naar ringen en zendingsgebieden wereldwijd. Toen hij echter benoemd werd als voorzitter van de New World Archaeological Foundation ging er een hele nieuwe wereld voor hem open. Hoewel die organisatie kantoor hield op





Wat president Hunter in zijn leven en in de kerk heeft bereikt, heeft hem niet immuun gemaakt tegen verdriet en tegenslag. De langdurige ziekte van zijn vrouw Claire en haar dood in 1983 alsmede zijn eigen ernstige gezondheidsperikelen hebben zijn mededogen en geloof verrijnd. *Links:* Door al zijn bezoeken heen heeft hij zijn roeping als apostel grootgemaakt en daarbij op de steun van zijn mede-apostelen kunnen rekenen. *Rechts:* Jarenlang zat hij naast ouderling Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf Apostelen. *Onder:* In april 1990 trouwde hij met Inis Bernice Egan in de Salt Lake-tempel.



de Brigham Young University, was zij betrokken bij archaeologisch onderzoek in Zuid-Mexico en het noorden van Midden-Amerika. De organisatie had zich ten doel gesteld plaatsen te localiseren die in verband staan met de afstammelingen van Lehi. Ouderling Hunter stelde zich graag ter plaatse van de situatie op de hoogte, hoewel op bepaalde plaatsen de omstandigheden nogal primitief waren, want die bevonden zich letterlijk in de jungle. Hij wist te overleven op hardgekookte eieren en bananen.

President Hunter heeft altijd een speciaal plaatsje in zijn hart gehad voor het Heilige Land. Het Eerste Presidium gaf hem de opdracht leiding te geven aan twee projecten in Israël. Voor het ene project moest hij samen met ouderling LeGrand Richards geld inzamelen, voor de aanleg van de Orson Hyde Memorial Garden, die in 1979 is ingewijd. Het andere project was te onderhandelen over een bouwterrein voor het Jerusalem Center for Near Eastern Studies van de Brigham Young

University. Dat project moest studenten de kans te geven hun studie een semester in het buitenland te volgen, een programma dat tien jaar daarvoor was begonnen. De grondprijs in Jeruzalem was bijzonder hoog, maar er werd uiteindelijk een geschikt terrein gevonden dat kon worden gepacht. Toen de vertegenwoordiger van het grondbedrijf de pachtsom ontving zei hij: 'Dat is een smak geld.' Joseph Kokia, de eminente Israëliische jurist van de kerk, antwoordde daarop: 'Ja, het is veel geld, maar mijn familie heeft vijftien generaties in Jeruzalem gewoond, en de waarde van de grond is niet in geld uit te drukken.' Op dat terrein is, ondanks veel verzet, het Jerusalem Center for Near Eastern Studies gebouwd. President Hunters nauwe band met de burgemeester van Jeruzalem, Teddy Kolk, en andere leiders zal zeker hebben bijgedragen tot de bouw van het centrum. President Hunter heeft het Jerusalem Center op 16 mei 1989 ingewijd.

In 1983 overleed zijn lieve vrouw, Clara Jeffs Hunter. Zij was verschei-

dene jaren eerder getroffen door een zware beroerte die haar danig had verzwakt. President Hunter zou haar jarenlang liefdevol en toegewijd verzorgen, waarbij zijn eigen gezondheid op de tweede plaats kwam. Maar de beloning was er, want Claire, hoe zwak ze ook was, reageerde alleen op hem met een glimlach. De tederheid waarmee ze communiceerden was hartveroverend. We hebben nimmer een beter voorbeeld van een aan zijn vrouw toegewijde echtgenoot gezien. Hun liefdevolle vele verschillende, heerlijke factetten. Liefde is dienstbetoon.

In de jaren die volgden kreeg president Hunter problemen met de gezondheid. Toen hij moeite had met lopen of zelfs met staan, verraste hij de aanwezigen op de conferentie door hen vanuit een rolstoel toe te spreken. Zijn milde humor kwam tot uitdrukking in de openingszinnen van zijn toespraak: 'Het spijt me dat ik moet blijven zitten tijdens mijn toespraak. Het is niet uit eigen vrije wil dat ik vanuit een rolstoel spreek. Ik merk dat u allemaal zittend van de conferentie geniet, dus zal ik uw voorbeeld volgen.'¹⁶

In december 1988, na kracht te hebben geput uit het geloof en de geboden van de heiligen, was hij in staat naar de raadkamer in de tempel, waar

het Eerste Presidium en de Raad der Twaalf vergaderen, te lopen. In april 1989 kon hij met behulp van een looprek op de kansel zijn toespraak houden. In het midden van zijn toespraak verloor hij zijn evenwicht en viel achterover. President Monson, ouderling Packer en een veiligheidsagent hielpen hem weer snel op de been, en hij zette zijn toespraak voort alsof er niets gebeurd was. Na de bijeenkomst zei hij, met zijn altijd aanwezige humor die niets te lijden had gehad: 'Ik ben in de bloemen terechtgekomen!'

In de wekelijkse vergadering in de tempel, op donderdag 12 april 1990, nadat alle agendapunten waren afgehandeld, vroeg president Hunter: 'Dient er nog iets besproken te worden wat niet op de agenda stond?' Niemand zei iets, dus zei hij: 'Als niemand iets heeft, dacht ik dat jullie misschien wel willen weten dat ik vanmiddag ga trouwen.' Verbaasde gezichten alom. 'Inis', ging hij verder, 'is een oude kennis uit Californië. Ik ga al een tijdje met haar om en we hebben besloten in het huwelijk te treden.'

Dat was een welkome verrassing voor de leiders van de kerk, die president Hunter node alleen zagen. En nu zou er gelukkig een metgezellin zijn die hartelijk, warm, oprecht en

galant is. Sinds hun huwelijk heeft Inis president Hunter trouw terzijde gestaan. Hij vindt het heerlijk een reisgenoot te hebben en haar iets te tonen van de dimensie van het kerkwerk, met de vele verschillende taken en plichten, die een man van president Hunters kaliber heeft. Zij, op haar beurt, ervaart nu de vreugde en emoties die het deel zijn van een vrouw van een algemeen autoriteit, en heeft in korte tijd geleerd onvoorbereid te spreken, omdat er herhaaldelijk een beroep op haar wordt gedaan in kerkelijke vergaderingen. Zij schenkt president Hunter troost en vreugde.

President Hunter is altijd al een vastberaden man geweest. Op 7 februari 1993 was hij in het Marriott Center op de campus van de Brigham Young University om te spreken op een haardvuuravond voor negentien ringen. Terwijl president Hunter opstond om de bijna 20000 jonge volwassenen toe te spreken, werd hij bedreigd door iemand die schreeuwde: 'Geen stap verder!' De man beweerde een bom en een detonator bij zich te hebben, en beval iedereen behalve president Hunter het podium te verlaten. Velen verlieten het podium, maar president Hunter bleef vastberaden met twee veiligheidsagenten op het podium



Op 10 november 1985 werd president Hunter waarnemend president van het Quorum der Twaalf en op 2 juni 1988 president van dat quorum. In die functie hoefde hij niet meer zoveel te reizen, maar hij nam toch deel aan belangrijke kerkelijke activiteiten buiten Salt Lake City. *Boven: President en zuster Hunter begroeten in 1991 leden en zendelingen op een regionale conferentie in Zuid-Afrika.*

achter. Hoewel hij bedreigd werd met iets wat op een pistool leek, weigerde hij resoluut de verklaring voor te lezen die de man aan hem gegeven had. Toen de studenten spontaan 'Wij danken u, Heer, voor profeten' begonnen te zingen raakte de onverlaat een ogenblik in verwarring, waardoor een veiligheidsagent hem wist te overmeesteren en weg te voeren. Uit veiligheidsoverwegingen werd president Hunter bijna gelijktijdig door andere veiligheidsagenten gevloerd.

Er ontstond natuurlijk behoorlijk veel commotie in de zaal, maar de rust keerde snel terug. Na weer op verhaal te zijn gekomen, kon president Hunter dit keer ongestoord aan zijn toespraak beginnen. Hij las de eerste zin voor: 'Het leven bevat nogal wat uitdagin-

gen.' Hij keek de zaal in en voegde eraan toe: 'Zoals jullie hebben kunnen zien.' Daarna vervolgde hij zijn toespraak of er niets gebeurd was.

President Hunter heeft een opmerkelijke serene uitstraling en een natuurlijke waardigheid. Zijn boodschappen zijn altijd diepzinnig, fijngevoelig en troostrijk. Zo bood hij in een toespraak in oktober 1983 troost aan ouders met onhandelbare kinderen:

'Een geslaagde ouder is iemand die zijn kind liefheeft, die zich voor zijn kind opoffert, die voor zijn kind zorgt, het onderwijst en in zijn behoeften voorziet. Als u al datgene doet en uw kind desondanks weerspanning, onhandelbaar of werelds is, kan het best zijn dat u toch een geslaagde ouder bent.'¹⁷

Wie het voorrecht hebben gekend



om onder president Hunters gehoor te zijn, hebben zich, zoals de Schriften zeggen, 'verwonderd' over zijn diepzinnige wijsheid.¹⁸

President Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, heeft over president Hunter gezegd: 'Soms vragen mensen mij naar de ware Howard W. Hunter: "U kent hem, u hebt vele jaren nauw met hem samengewerkt. Hoe is hij echt?" Het antwoord op die vraag is ontwapenend eenvoudig: president Howard W. Hunter is wat u ziet. Een stille, wijze, ongecompliceerde man. Het is plezierig werken met hem en hij heeft een fijn gevoel voor humor. Maar weinig mensen kennen de leer en procedures van de kerk zoals hij.

Hij is nooit teruggeschrokken voor de moeilijke beslissingen en is vastberaden in zijn overtuigingen. Voor mij is het duidelijk. De ware Howard W. Hunter is de man die u ziet.'

En op 5 juni 1994 is de edele mens die we kennen en liefhebben als president van het Quorum der Twaalf Apostelen geroepen, gesteund en aangesteld als president van de kerk. Hij bezit alle goede kwaliteiten die hij nodig heeft om Gods spreekbuis te zijn en de leider van het mensdom in dit belangrijke tijdperk. Hij is een geduldig man die op de Heer wacht en luistert naar zijn ingevingen. Hij is vastberaden als dat nodig is, maar toch teder als tederheid vereist is. Hij heeft een groot gevoel voor humor en een innemende,

Op een persconferentie op de dag na zijn ordening en aanstelling tot veertiende president van de kerk, zei president Hunter dat hij 'alle mensen liefhad' en wensde dat 'we elkaar vriendelijker, hoffelijker, nederiger, geduldiger en vergevingsgezinder zullen bejegenen.' *Boven: President Hunter spreekt op de persconferentie, samen met president Gordon B. Hinckley, eerste raadgever in het Eerste Presidium (links) en president Thomas B. Monson, tweede raadgever.*

hartelijke lach. Hij heeft een goed geheugen en is intelligent. Hij is een warme man, en een liefhebbende echtgenoot, vader en grootvader – en iedereen zou zo'n oom willen hebben. Hij is vriendelijk, een goed luisteraar, en geïnteresseerd in de behoeften van anderen. Hij is de profeet van de Heer in dit tijdperk van deze bedeling.

Ieder die bezorgd is over zijn leeftijd en zijn lichamelijke gezondheid, kan gerust zijn dat zijn verstand, hart en geest ongeschonden zijn, zelfs meer dan voorheen. Laat ieder lering trekken uit de uitspraak van Orson Hyde:

'Als iemand wordt geordend en aangesteld om het volk te leiden, heeft hij tegenspoed en beproevingen doormaakt en voor God en zijn volk bewezen het ambt dat hij bekleedt waardig te zijn. (...) De kerk en het volk Gods zullen nooit geleid worden door iemand die niet beproefd is, die zich niet voor God en zijn volk, en de raden van de Allerhoogste bewezen heeft. (...) De kerk zal altijd geleid worden door iemand die de Geest en de raad van de Almachtige begrijpt, die de kerk kent en die bij de kerk bekend is.'¹⁹

Uit de Schriften leren we dat 'het de plicht van de president over de hogepriesterschap (is) om over de ganse kerk te presideren, en gelijk Mozes

te zijn (...); ja, een ziener, openbaarder, vertaler, en profeet te zijn, en alle gaven Gods te bezitten, die Hij aan het hoofd der kerk schenkt'.²⁰

Verder leren we uit de Schriften dat het '[presidium] van de hogepriesterschap naar de orde van Melchizedek (...) het recht (heeft) in alle ambten der kerk te fungeren'.²¹

Gesteund door de Heer, en gesteund door de leden van de kerk, zal president Hunter, als de hogepriester van de Heer, ons in deze laatste dagen leiden. De profeet esaja heeft terecht gezegd: '(...) wie d' Here verwachten, putten nieuwe kracht; zij varen op met vleugelen als arenden; zij lopen, maar worden niet moede; zij wandelen, maar worden niet mat'.²²

President Hunter is een van de liefderijkste, christelijkste mannen die we ooit onder ons hebben gehad. Zijn geestelijke diepte is onpeilbaar. Hij heeft zoveel jaren onder de geestelijke invloed van de Heer Jezus Christus gestaan als zijn getuige, dat president Hunters spiritualiteit op een opmerkelijke wijze is gepolijst. Het is de bron van zijn heel wezen. Hij is ernstig over heilige zaken, hij is nederig over heilige zaken, hij is voorzichtig als hij over heilige zaken spreekt. Hij heeft een innerlijke vrede, een kalmte, en edel-

moedigheid die uniek is onder de kinderen van God. Zijn intense lijden bij zoveel gebeurtenissen is als het 'vuur van de smelter', waardoor hij Gods reine vat en huidige profeet op aarde kon worden. □

NOTEN

- 1 Jay M. Todd, *Ensign*, juli 1994, blz. 4–5.
- 2 Spreuken 30:19.
- 3 Zie Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (Salt Lake City: Deseret Book Co., 1994), blz. 71.
- 4 Jeremia 1:5.
- 5 Richard Hunter, 'Hunter', niet-gepubliceerde beknopte biografie, geschreven ter introductie van het Howard W. Hunter-hooglerarschap voor de J. Reuben Clark Law School, Brigham Young University, 1989.
- 6 Dorothy Rasmussen, gesprek met schrijver van dit artikel op 23 oktober 1992.
- 7 Ibid.
- 8 Ibid.
- 9 Ibid.
- 10 Richard Hunter, 'Hunter'.
- 11 Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter*, blz. 135.
- 12 Richard Hunter, 'Hunter'.
- 13 Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter*, blz. 145–146.
- 14 Ibid., blz. 176, 229–231.
- 15 Neal A. Maxwell, 'Meek and Lowly', *BYU 1986–87 Devotional and Fireside Speeches* (Provo: Brigham Young University, 1987), blz. 61.
- 16 *De Ster*, januari 1988, blz. 54.
- 17 *Ensign*, november 1983, blz. 65.
- 18 Bijbelvertaling van Joseph Smith, *Matr.* 8:9.
- 19 *Journal of Discourses*, deel 1, blz. 123.
- 20 Leer en Verbonden 107:91–92.
- 21 Leer en Verbonden 107:9.
- 22 Jesaja 40:31.

HET GETUIGENIS KOMT NA DE BEPROEVING

William G. Dyer

In de kleine gemeente waarin ik opgegroeid ben, werd er niet zoveel nadruk gelegd op schriftstudie en er waren niet zoveel jongelui die zich eigen schriften konden veroorloven. Ik probeerde wel het Boek van Mormon te lezen maar kwam om de een of andere reden nooit verder dan 1 Nephi. Ik wist dat ik ooit meer zou moeten lezen, maar het ontbrak mij voor mijn zending aan de echte motivatie.

Twee weken na mijn aankomst in het zendingsveld zei mijn collega dat we een afspraak hadden met een gezin voor een zendelingenles. Ik was helemaal nieuw en zei tegen mijn collega dat hij de les maar moest geven en dat ik dan wel de nodige morele steun zou geven.

Het gezin dat we die avond ontmoetten, was een groot gezin dat in een klein huisje woonde en veel vrienden had. Ik vond een vrij stoel bijna buiten het gezichtsveld helemaal achter een grote potkachel. Mijn collega gaf de les en het deed mij genoegen dat hij de boodschap duidelijk bracht. De aanwezigen leken die dan ook te aanvaarden. De volgende week mochten we terugkomen.

Bij ons volgende bezoek merkte ik dat er een nieuwkomer aanwezig was. Het was een grote man in een pak. Hij werd aan ons voorgesteld als de predi-

kant van het gezin en zei dat hij wilde horen wat wij aan de leden van zijn gemeente predikten. Zijn aanwezigheid maakte grote indruk op mij en ik ging snel zitten op mijn stoel achter de kachel.

Mijn collega begon opnieuw de les te geven. Hij werd echter voortdurend onderbroken door de predikant die iedere stelling aanvocht en trachtte te weerleggen aan de hand van de Schriften. Ik kon geen enkele bijdrage leveren. Toen mijn collega ten slotte klaar was, ging de predikant staan, vervloekte ons en zei dat wij leerstellingen van de duivel onderwezen en dat we naar Utah moesten terugkeren en de Heer om vergeving vragen omdat we die mensen misleid hadden.

Ik was geschokt en helemaal in de war. Die nacht sliep ik weinig maar ik nam mij duidelijk voor om te weten te komen of wat ik onderdichtte de waarheid was. Want als dat niet zo was, had ik geen zin mij twee jaar lang in te zetten voor een zaak waar ik niet echt in geloofde.

De volgende dag begon ik voor het eerst ernstig het Boek van Mormon te lezen. Ik las iedere dag en ieder ogenblik dat ik daar de gelegenheid toe kreeg. Voor de eerste maal las ik verder dan 1 Nephi. Het verhaal had mij helemaal in de ban, evenals de

beproevingen van de Nephieten en hun oorlogen met de Lamanieten. Ik leerde Jakob, Enos, koning Benjamin, Ammon, Alma en Mosiah kennen en de andere grote profeten uit de eerste helft van het boek.

Toen begon ik het tweede deel van het boek Alma te



lezen. Ik was onder de indruk van Alma's gesprek met zijn zoon Corianton. Daarna las ik zijn uiteenzetting over de verzoening. Nooit had ik zoiets duidelijk gelezen. Ik werd er in hart en ziel van doordrongen. Het was alsof de Geest mijn verstand opende voor zaken die mijn begrip te boven gingen. De wetten van gerechtigheid en barmhartigheid werden duidelijk voor mij en ik wist meer dan ik ooit geweten had dat Jezus Christus inderdaad de Verlosser van de wereld was.

Toen ik het Boek van Mormon uit had, wist ik dat het evangelie van Jezus Christus dat ik verkondigde, waar was, en ik was er trots op een zending van de Heer te mogen zijn. Het getuigenis dat ik van het Boek van Mormon ontvangen heb, is sinds die tijd altijd een rots in mijn leven gebleven. □



ONZE HERACTIVERING

Vicente Muñoz Ulloa

Er was een tijd dat mijn vrouw, Ceci, en ik niet regelmatig de kerkdiensten bijwoonden. Maar we misten de kerk en uiteindelijk besloot ik te bidden en te vasten en onze Hemelse Vader te vragen of wij opnieuw in zijn kudde konden worden opgenomen.

Niet lang daarna werd er aangeboden terwijl ik aan het bidden was. Het was president Pinos, onze gemeentepresident. Hij kwam me vragen om raadgever in het gemeentepresidium te worden. Mijn gebed was verhoord en ik wist dat mijn Hemelse Vader mij nog altijd liefhad als zijn zoon. Ik voelde de warmte die alleen God kan geven.

Dit was het begin van een prachtig jaar vol geestelijke zegeningen. In onze gemeente werd er een instituutklas over de Leer en Verbonden georganiseerd. Ceci beloofde me te helpen als ik mij ervoor inschreef. Enkele maanden later viel de leerkracht weg en werd ik gevraagd om zijn plaats in te nemen.

Een van de lessen ging over het tempelhuwelijk en het plaatsvervangend werk voor de doden. Kort na die les had ik op zekere nacht een droom waarin ik mijn oom zag die negentien jaar eerder gestorven was, evenals mijn stiefvader die ook overleden was. Het was alsof ze iets van me wilden. Ik voelde een fluistering dat ik naar de tempel moest gaan en dat het tempelhuwelijk een gebod van God is.

Toen ik wakker werd, knielde ik in gebed en vroeg mijn Hemelse Vader of we mochten gaan. Om mijn voornemen kracht bij te zetten nam ik een blaadje en schreef ik het gebed op: 'Hemelse Vader, als het uw wil is, vraag ik u om mij, mijn vrouw, Ceci, en onze kinderen, Diego en Adria-

nita, naar de tempel te laten gaan.' Ik maakte mijn vrouw wakker en vertelde haar wat ik gedaan had. Ze begon te huilen en viel me in de armen. Ze wist hoe moeilijk het was om dit doel te verwezenlijken.

Wij woonden in Ambato, in Ecuador, en de dichtstbijzijnde tempel was over de landsgrenzen in Lima (Peru). Een reis daarnaar toe zou heel wat rompslomp met zich meebrengen, een busrit van 36 uur en een groot financieel offer. Het zou bijzonder moeilijk zijn voor onze kinderen, die zeer actieve kinderen waren, en nog nooit gereisd hadden. Maar toen we onze patriarchale zegens kregen, betekende dat een versterking van ons besluit om te gaan.

Op 20 mei 1987 zagen mijn vrouw, onze dochter, onze zoon en ikzelf eindelijk de tempel. We zagen het standbeeld van Moroni die naar de hemel kijkt op een van de torenspitsen. Wat een vreugde was het voor mijn vrouw en mij zelf om onze begiftiging te ontvangen en onze kinderen voor eeuwig aan ons verzegeld te hebben! Daarna deden we plaatsvervangend verordeningswerk voor onze overledenen.

Telkens als ik aan die ervaring denk, wil ik terug naar de tempel. Ik ben zo dankbaar dat we de gelegenheid om die eeuwige verbonden te sluiten niet voorbij lieten gaan. God heeft zijn evangelie hersteld, inclusief de tempelverordeningen, uit liefde voor ons. Ik weet dat Hij leeft. □

**Vicente en Ceci Muñoz en hun kinderen,
Adrianita en Diego.**





FOTOGRAAF: HARRY BOHLER

EEN IJZEREN MUUR OM MIJN HART

Ursula Fischer

Ik ben in 1929 in Meissen (Duitsland) geboren. Mijn ouders waren eenvoudige mensen. Mijn vader was vele jaren werkloos en mijn moeder werkte in een fabriek. Toen de Tweede Wereldoorlog begon, werd mijn vader onmiddellijk opgeroepen voor militaire dienst. In 1945 werd hij krijgsgevangen genomen.

Het huwelijk van mijn ouders was niet gelukkig; toen mijn vader in 1947 uit de oorlog terugkwam, scheidden ze. Voor mij was het of de hele wereld instortte.

Ik was achttien toen mijn vader onze flat verliet en alleen ging wonen. Ik woonde bij mijn moeder, maar we hadden nogal wat problemen. Vriendelijkheid, warmte en begrip kende ik niet, en ik begon het geloof in een harmonieus leven kwijt te raken. Ik gaf me helemaal over aan mijn werk, maar mijn leven had geen werkelijke beteke-

nis. Terwijl de jaren verstreken, ontstond er een ijzeren muur om mijn hart.

Toen mijn moeder stierf, in 1991, kwam al de emotionele pijn uit mijn kinderjaren weer op me af. Ik voelde me verlaten, als een zoekgeraakt kind.

Slechts twee maanden later kwamen de zendelingen bij mij. Ze spraken rustig, met begrip, warmte en zachtmoedigheid. De geest die ze uitstraalden drong door tot mijn ijzeren hart, en op 11 november 1991 liet ik mij dopen.

Sinds die dag is er vrede in mijn hart gekomen. Ik heb leren bidden, ik heb geleerd hoe ik mijn geest met de Schriften kan vullen en hoe ik naar het woord van wijsheid kan leven. Natuurlijk heb ik nog veel te leren, maar ik zal het graag doen, omdat ik weet dat onze Hemelse Vader elke dag bij mij is, dat Hij me helpt en me leidt. Eindelijk heb ik vrede gevonden. □

Ouderling Jeffrey R. Holland geroepen tot het Quorum der Twaalf Apostelen

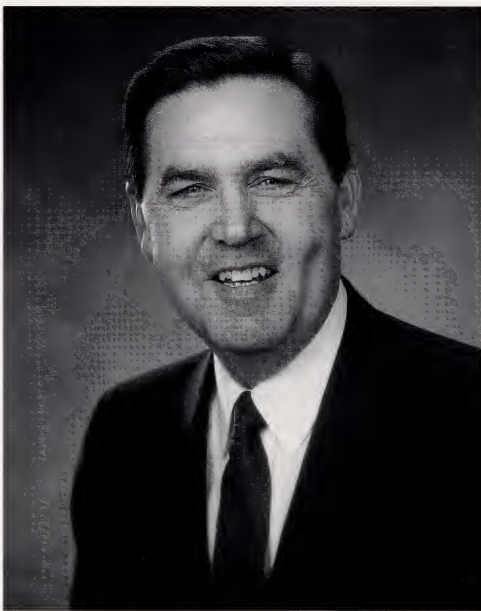
Het Eerste Presidium heeft op 23 juni bekendgemaakt dat ouderling Jeffrey R. Holland geroepen is als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen.

De nieuwe apostel is geordend tijdens de wekelijkse vergadering van het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen in de Salt Lake-tempel.

Ouderling Holland (53) was sedert 1 april 1989 werkzaam als lid van het Eerste Quorum der Zeventig. Toen hij geroepen werd als apostel, was hij werkzaam in het presidium van het Gebied Noord-Amerika-West en als assistent-directeur van de afdeling coördinatie van de kerk. Ouderling Holland is voorheen werkzaam geweest in de gebiedspresidia Europa-Noord en Noord-Amerika-Zuidoost en in het algemeen presidium jongemannen.

Voor zijn roeping als algemeen autoriteit is hij werkzaam geweest als bisschop, als raadgever van drie ringpresidenten en als regionaal vertegenwoordiger. Hij maakte deel uit van het OOV-bestuur en was voorzitter van het jonge-volwassenecomité van de kerk. Als jongeman heeft hij van 1960 tot 1962 een voltijdzending voor de kerk vervuld in Engeland.

Van 1980 tot aan zijn roeping als algemeen autoriteit in 1989 was hij de negende president van de Brigham Young University in Provo (Utah). Hij is commissaris van on-



Ouderling Jeffrey R. Holland

derwijs van de kerk geweest, decaan van de faculteit godsdienstonderdicht van de BYU en leerkracht in verschillende godsdienstinstituten van de kerk.

Hij heeft een baccalaureaat Engels en een doctoraal godsdienstonderdicht behaald aan de Brigham Young University. Hij is tevens doctorandus en doctor Amerikaanse studies aan de Yale University. Hij is de auteur van twee boeken, *However Long and Hard the Road en On Earth As It Is In Heaven*. Dat laatste boek schreef hij samen met zijn vrouw Patricia.

Voordat hij voltijds voor de kerk

ging werken was ouderling Holland actief in een aantal professionele opvoedkundige verenigingen. Omwille van zijn inzet ter verbetering van het wederzijds begrip tussen christenen en joden heeft hij van een Joodse nationale organisatie de 'Fakkel der vrijheid'-onderscheiding ontvangen. Hij heeft deel uitgemaakt van de bestuurscolleges van verschillende burgerlijke en handelsverenigingen.

Zuster Holland is werkzaam geweest in veel kerkroepingen, onder meer viermaal die van ZHV-presidente. Ook maakte zij twee jaar deel uit van het algemeen presidium jongevrouwen.

Ouderling en zuster Holland zijn in 1963 gehuwd. Zij zijn de

ouders van twee zoons en een dochter en hebben bovendien een kleinkind.

In zijn toespraak op de algemene conferentie van oktober 1993 heeft ouderling Holland getuigd van 'Gods oneindige liefde voor zijn kinderen, van zijn onuitbusbaar verlangen om ons te helpen. (...)

'In een wereld vol ontmoediging, verdriet en zoveel zonde, in een tijd waarin angst en wanhoop de overhand schijnen te hebben, waarin de mensheid koorts heeft zonder dat er geneesheren voor te vinden zijn, zeg ik: "Vertrouw op Jezus"' (*De Ster*, januari 1994, blz. 14). «

25 jaar seminarie

— Hans Noot —

Herfst 1969. Jim Christiansen rijdt in een knalblauwe Volkswagen Passat honderdduizenden kilometers om onze jongeren te bezoeken. Het autootje is afgeladen met het eerste seminariemateriaal. Er is nauwelijks genoeg ruimte voor de bestuurder, die de grote steden van Europa aandoet zoals Hamburg, Frankfurt, Den Haag, Wenen, Zürich, Kopenhagen, Stuttgart om het materiaal onder de jongeren te verspreiden. Hoe dankbaar dienen we broeder Christiansen niet te zijn voor zijn inzet.

De cursisten ploegden zich thuis door de decimeters dikke lespakketten heen en werkten vervolgens de opgaven in hun huiswerkboekjes uit. Op zondag volgde dan de bespreking van de boekjes in de seminariezon-
dagsschoolles. Ook werden er elke maand topdagen gehouden op ring- en districtsniveau om de cursisten bij te spijkeren en een gevoel van onderlinge verbondenheid te scheppen. Zo'n topdag bestond dan uit een les en een gepaste spannende activiteit. Ja, het waren alleen maar doorbijters die meededen. En de Schriften begonnen echt te leven voor de jeugd. Menig kerkleider denkt nog graag terug aan die goeie ouwe tijd.

Gedurende de daaropvolgende jaren onderging het programma de nodige veranderingen. Heinz Kraft von Selchow nam de taak van broeder Christiansen over. Hij was de eerste Europese beroepsleerkracht die voor het seminarie en instituut werd aangetrokken. Zijn taak bestond erin de programma's de nodige ondersteuning te geven. Al gauw bleek dat hij het niet alleen afkon. Meer mensen werden aangetrokken in Duitsland en Zwitserland, en uiteindelijk ook in de lage landen in de persoon van broeder Arthur Chimkovitch. Hij heeft enkele jaren zijn beste krachten gegeven, waarna broeder Hans Noot de toorts overnam, die hij nog steeds fier omhooghoudt. Ook hij doet het niet alleen. In Nederland en België geven ongeveer 100 leerkrachten de seminarie- en instituutlessen. Die leerkrachten kunnen raad en advies inwinnen bij de rayonhoofden en hun onderwijsmethoden verbeteren in professioneel geleide leerkrachtenvergaderingen.

Het seminarie is nu een volwassen programma voor jongelui tussen 14 en 18 jaar. Iedere ochtend staan die jongeren een uurtje vroeger op, zowel in Nederland en België als in de rest van Europa, en fietsen ze zo nodig door regen, sneeuw of vrieskou ≤ naar hun seminarie-leerkracht toe. Steeds vaker wordt er in het seminarie nadruk gelegd op het lesgeven uit de Schriften zelf. De dikke lesboeken voor de leerlingen van vroeger ≤ ook wel lachend de 'wet van Mozes' genoemd ≤ hebben nu

plaats gemaakt voor de dunne leidraad voor de leerkracht. De cursist zelf concentreert zich voor het grootste deel van zijn tijd op het lezen van de standaardwerken. Waar zij vroeger iedere schooldag 's ochtends in hun eentje zaten te blokken onder een warme deken achter een bureautje op een koud zolderkamertje, nemen de meeste leerlingen de stof nu tot zich onder de bezielende leiding van een kundige leerkracht. Dikwijls worden ze na hun ochtendfietsstochtje verrast met een lekkere kop hete rooibossthee en een koekje.

Topdagen zijn nu wat minder belangrijk geworden op ring- en districtsniveau, omdat iedereen vijf maal per week de les bijwoont. Toch worden er jaarlijks een paar leuke topdagen gehouden om de spiritualiteit en de onderlinge omgang te bevorderen.

Ook het instituut wordt niet meer op zondag gehouden. Eenmaal per week komen ze bijeen ≤ de jonge alleenstaanden en volwassenen. In België en Nederland hebben we ongeveer 200 seminarie- en 300 instituutscursisten. Het instituut is voornamelijk bedoeld voor alle jonge alleenstaanden en begint het karakter te krijgen van de vroegere OOV (onderlinge ontwikkelingsvereniging) met iedere week een les en een activiteit.

Het doel van de programma's is duidelijk: iedere jongere te helpen door middel van de Schriften een getuigenis te ontwikkelen dat Jezus de Christus is, en hun te helpen zich voor te bereiden op een zending en een tempelhuwelijk. Wereldwijd zijn er nu 374.430 seminarie- en 633.991 instituutscursisten ingeschreven. Het aantal leerkrachten ligt rond de 22.000 en men verwacht dat dit aantal de komende jaren met 500% zal toenemen. Nee, de groei is er nog niet uit. We beginnen nu in nieuwe landen te 'pionieren' zoals we dat 25 jaar geleden in West-Europa gedaan hebben. Polen, Bulgarije, Rusland, Tsjechoë en Hongarije worden daar momenteel op voorbereid.

We leven in een heerlijke tijd. We zijn trots op al die jongelui die hebben meegedaan, en die momenteel meedoen, en we wensen ze het allerbeste toe. «

(-Bekendmaking-)

Regionale conferentie in Rotterdam

In eerdere nummers van De Ster hebben wij al melding gemaakt van deze belangrijke bijeenkomst. Het spreekt voor zich dat alle leden van de kerk in Nederland en Vlaanderen verwacht worden in de zondagse bijeenkomst op 18 september in het Sportpaleis Ahoy, en alle priesterschapsleiders op zaterdagmiddag 17 september in het kerkgebouw in Rotterdam-Noord.

Ouderling Dallin H. Oaks, Lid van de Raad der Twaalf, en ouderling Robert K. Dellenbach, lid van de Zeventig en het gebiedspresidium, zullen de regionale conferentie bijwonen en ons ongetwijfeld het woord van God verkondigen.

Zaterdag

Op zaterdag wordt er van 13.00-17.00 uur een priesterschapsleiders-bijeenkomst gehouden in het kerkgebouw van de Wijk Rotterdam-Noord, Oosteinde 73.

In deze bijeenkomst worden de volgende broeders verwacht: ringpresidiums, districtspresidium, hogeraden, districtsraad, patriarchen, presidiums van ring-/districtszending, jongemannenpresidium van ring/district en wijk/gemeente, bischappen, gemeentepresidiums, (assistent)-groepsleiders hogepriesters, quorumpresidiums ouderlingen, zendingsleiders van wijk/gemeente, (assistent)-administrateurs en secretarissen van ring/district en wijk/gemeente. Gelieve uw Schriften en schrijfgerei mee te nemen.

Zondag

De zondagmorgenbijeenkomst van de conferentie voor alle leden in Nederland en Vlaanderen vindt plaats in het Sportpaleis Ahoy, Zuiderparkweg 20a in Rotterdam-Zuid. De bijeenkomst is van 10.00-12.00 uur. Gelieve om 9.45 uur aanwezig te zijn.

Openbaar vervoer

Ahoy is gemakkelijk te bereiken met het openbaar vervoer. Op het Centraal Station neemt u de metro naar station Zuidplein (alle metrotreinen op CS doen Zuidplein aan). Ahoy ligt pal naast dat metrostation. «

(-Bekendmaking-)

BACK TO THE SIXTIES

DANSAVOND

U KOMT TOCH OOK!

ZATERDAG
22 OKTOBER 1994
19.30 UUR

VOOR NEDERLAND
EN BELGIE

TOEGANG
BOVEN 18 JAAR

KERKGEBOUW
LEERSUMSTRAAT 11
DEN HAAG

INFO
(0031) 070-3290610



Rotterdam-Noord: wijk van het eerste uur

— Marianne van Wermeskerken —

Zoals in andere steden gaat de geschiedenis van de kerk terug tot het eind van de vorige eeuw. De eerste zending die de boodschap van het herstelde evangelie naar

Nederland bracht, was Orson Hyde. Hij was in april 1840 geroepen voor een zending naar Jeruzalem. Op weg naar Palestina kwam hij in juni 1841 door Nederland. Toen hij in Rotterdam was, bezocht hij een joodse rabbi aan wie hij het doel van zijn reis naar het Heilige Land uitlegde en tot wie hij getuigde van het evangelie.

Ouderling Hyde bleef een week in Rotterdam en reisde toen naar Amsterdam, waar hij wederom een joodse rabbi bezocht. Hoewel verscheidene ouderlingen van de kerk bij gelegenheid Nederland bezochten na dat bezoek van Orson Hyde, is het niet bekend of er enige poging werd gedaan het mormonisme te prediken.

De lage landen moesten nog twintig jaar wachten voordat enig werkelijk bekeringswerk werd gedaan.

De twee eerste zendingen uit Utah die naar Nederland werden geroepen kwamen in Rotterdam aan. Het

waren Anne Wiegers van der Woude, een Fries, en Paul August Schettler, een Duitser. Maar pas met de komst van Joseph Weiler in 1864 werd Nederland een zelfstan-



Een deel van de jongemannen en jongevrouwen van de Wijk Rotterdam-Noord.

dig zendingsgebied.

In 1865 waren er diverse georganiseerde gemeenten, ondermeer Amsterdam, Rotterdam en Gorinchem. Het zendingswerk vorderde langzaam.

Tijdens de eeuwwisseling bestonden er vier districten in Nederland en twee in België. Een van die districten bevond zich in Rotterdam.

In 1937 werd in Rotterdam grond bouwrijp gemaakt voor het eerste HLD-kerkgebouw in Nederland. Helaas werd dat gebouw slechts anderhalf jaar gebruikt. Begin



Aanblik van het centrum van Rotterdam. Op loopafstand van het kerkgebouw aan de Oosteinde.

mei 1940 werd het gebouw tijdens een bombardement volledig vernield. Voor die tijd hadden de leden in het gebouw Excelsior in de St. Jansstraat vergaderd. Na de oorlog emigreerden veel leden naar Amerika. Zij hadden genoeg van de ellende en de armoede en vertrokken naar Zion, het beloofde land.

Er werd steeds gezocht naar een mogelijkheid om een gebouw te huren voor de vergaderingen in Rotterdam-Noord, maar dat was een zware last voor de kerk.

In 1953 werd er eindelijk een plaats aangewezen waar de kerk opnieuw gebouwd kon worden. Rotterdam-Zuid had wel een kerkgebouw, maar dat was voor de leden, die veelal werkloos en dus arm waren, te ver weg.

Op 12 maart 1961 werd de eerste niet-Engelstalige ring op het vasteland van Europa georganiseerd in het kerkgebouw van Rotterdam-Noord. Hiervoor waren speciaal uit Salt Lake City overgekomen president Hugh B. Brown, eerste raadgever van president David O. McKay, en ouderling Alvin R. Dyer, lid van de Raad der Twaalf.

De toenmalige zendingspresident, J.H. Volker, had een half jaar eerder een vergadering belegd met de leden van Noord- en Zuid-Holland waarin mogelijkheden voor de vorming van een ring met hen werden besproken. Voor de organisatie van de ring moest het kerkge-



Een deel van het jeugdwerk van de Wijk Rotterdam-Noord.

bouw in Rotterdam-Noord opgeknapt worden. Een gedeelte van de kosten kwam voor rekening van de wijk. Een kleine groep actieve leden moest het werk

DE KINDERSTER

94E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

SEPTEMBER 1994



K O M , L A

Verna Turpin Borsky

Het was kort voor zonsopgang. Pacha, een jongen uit de bergen van Peru, liep van zijn rieten hut naar het nachtverblijf van de lama's. Hij floot zacht en zijn stem was vriendelijk: 'Kom, lama's!'

De zes wollige dieren met hun lange nekken stonden langzaam op terwijl Pacha vertelde wat ze die dag gingen doen. 'Zodra de zon op is', zei hij tegen ze, 'gaan we met papa de berg af – naar de jaarmarkt in de vallei.'

De lama's maakten geen geluid, maar Pacha voelde dat

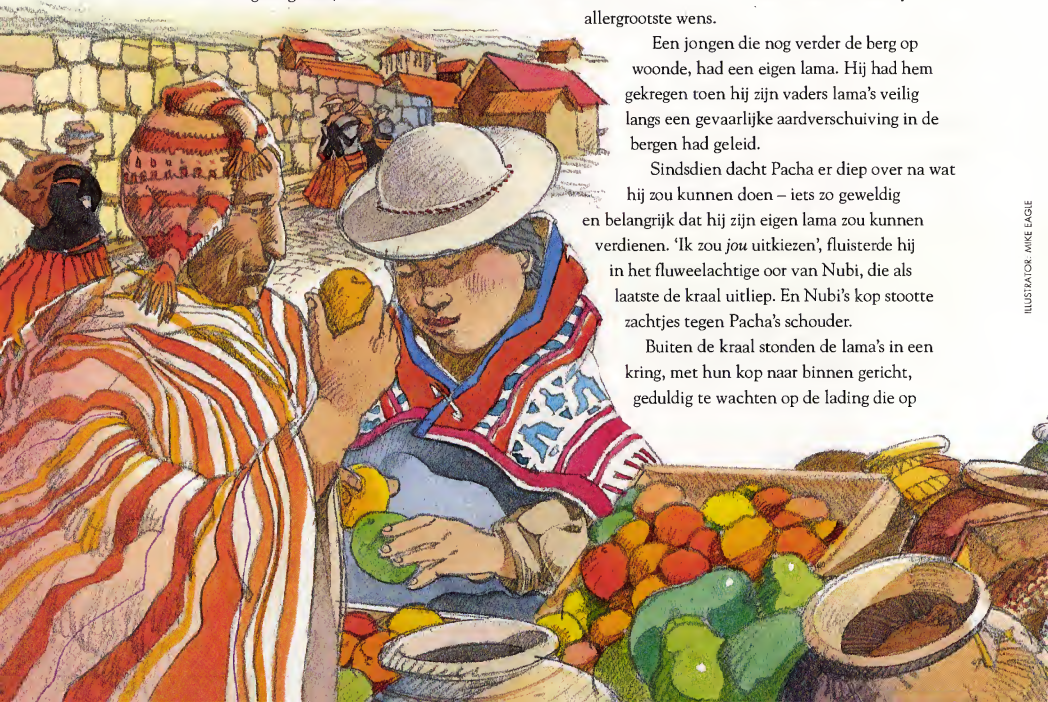
ze het begrepen. Terwijl ze de stenen kraal uitliepen, klopte hij ze een voor een, onder het noemen van hun namen, op hun dikke vacht. 'Ocle ... Astro ... Yana ...' Ze waren alle bruin met hier en daar geelachtige vlekken – behalve Nubi, de kleinste en de jongste. Nubi was helemaal zwart.

Pacha hield van ze allemaal. Het waren zijn vrienden, zijn maatjes. Maar toch zou hij graag geweld hebben dat er een helemaal van hem alleen was. Dat was zijn allergrootste wens.

Een jongen die nog verder de berg op woonde, had een eigen lama. Hij had hem gekregen toen hij zijn vaders lama's veilig langs een gevaarlijke aardverschuiving in de bergen had geleid.

Sindsdien dacht Pacha er diep over na wat hij zou kunnen doen – iets zo geweldig en belangrijk dat hij zijn eigen lama zou kunnen verdienen. 'Ik zou *jou* uitkiezen', fluisterde hij in het fluweelachtige oor van Nubi, die als laatste de kraal uitliep. En Nubi's kop stootte zachtjes tegen Pacha's schouder.

Buiten de kraal stonden de lama's in een kring, met hun kop naar binnen gericht, geduldig te wachten op de lading die op



M A ' S !

hun rug gebonden zou worden. Eerst bonden Pacha en zijn vader het lange ruwe haar samen, dat op de rug van de lama's groeide. Daarop zou de last worden gebonden die vandaag lichter was dan anders, want in plaats van het gebruikelijke gedroogde maïs en de harde bergaardappelen, waren de draagzakken gevuld met de wol van de lama's.

'Het is goede wol. We kunnen het tegen veel andere zaken ruilen die we nodig hebben', zei papa terwijl hij de laatste zak vastbond. Alleen Nubi droeg geen lading. Ze was nog te jong.

De man en de jongen keken nu naar het oosten en wachtten tot de zon opkwam. De wind was sterk en koud! Bibberend onder zijn rood-blauwe poncho, trok Pacha de flappen van zijn muts met kwastjes strakker over zijn oren.

Eindelijk kwam er een roze gloed tevoorschijn van achter de verste, besneeuwde bergtop. 'Het is tijd', zei papa.

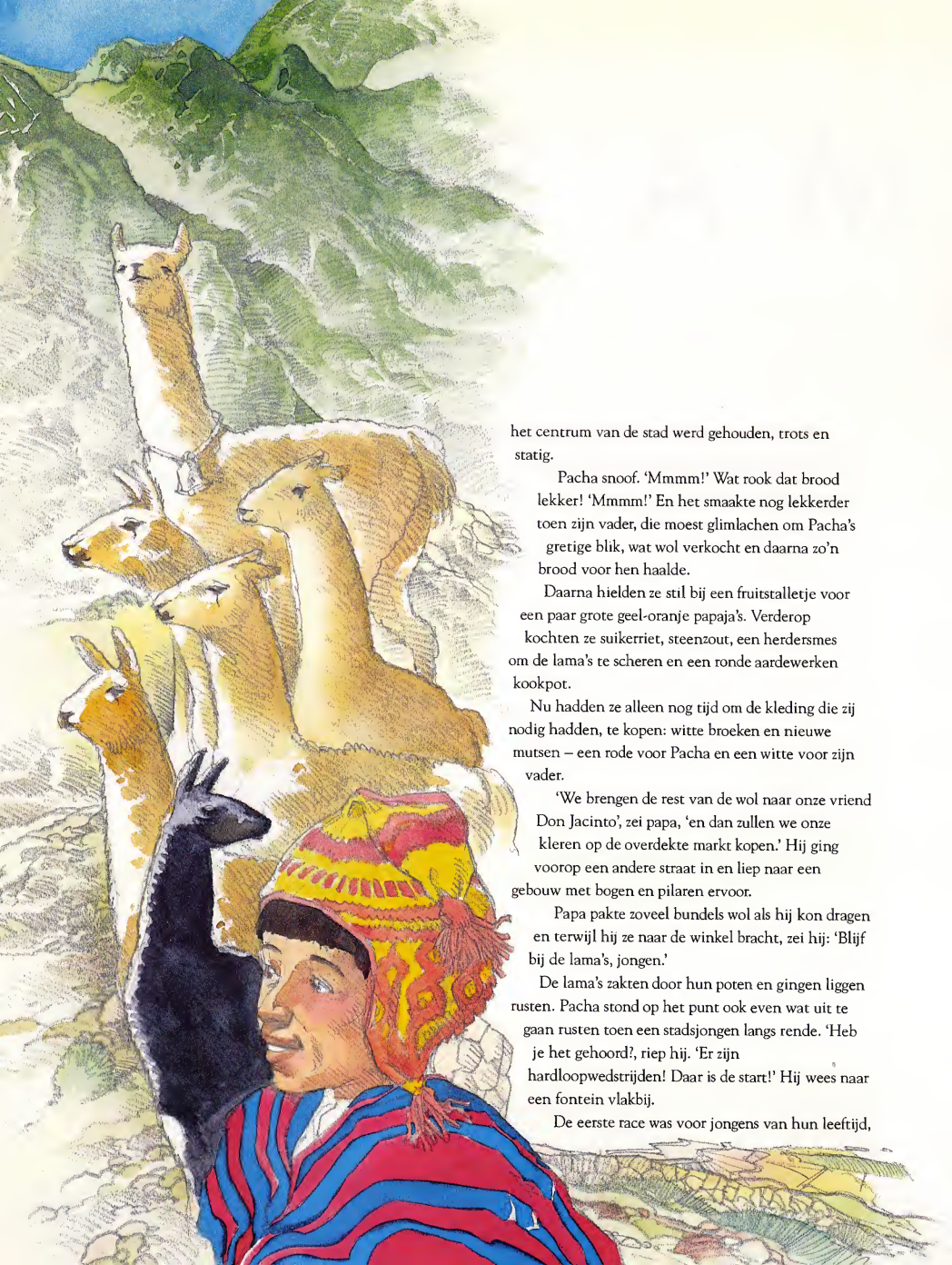
Pacha floot zacht en zijn stem was vriendelijk. 'Kom, lama's.'

Ocli was als leider gekozen omdat hij de beste weg kon vinden. De goudkleurige bel om zijn nek klingelde. Alhoewel het pad naar beneden erg rotsachtig en stijl was, struikelden de lama's nooit. Pacha bleef vlak achter Nubi lopen, zij was de laatste in de rij. Papa volgde.

Naarmate zij verder afdaalden in de vallei, werd de lucht warmer. De wilde bloemen bloeiden paars, geel en karmozijn. Toen zagen ze de rode daken van de stad in de vallei en al gauw liepen ze door een smalle, bochtige straat. Hun sandalen sloften over de keien en de hoeven van de lama's klostren.

Een auto kwam hen luid toeterend achterop. Maar de lama's bleven keurig in de rij lopen en hielden hun kop omhoog. Zelfs Nubi liep de hele weg naar de markt, die in





het centrum van de stad werd gehouden, trots en statig.

Pacha snoof. 'Mmmm!' Wat rook dat brood lekker! 'Mmmm!' En het smaakte nog lekkerder toen zijn vader, die moest glimlachen om Pacha's gretige blik, wat wol verkocht en daarna zo'n brood voor hen haalde.

Daarna hielden ze stil bij een fruitstalletje voor een paar grote geel-oranje papaja's. Verderop kochten ze suikerriet, steenzout, een herdersmes om de lama's te scheren en een ronde aardewerken kookpot.

Nu hadden ze alleen nog tijd om de kleding die zij nodig hadden, te kopen: witte broeken en nieuwe mutsen – een rode voor Pacha en een witte voor zijn vader.

'We brengen de rest van de wol naar onze vriend Don Jacinto,' zei papa, 'en dan zullen we onze kleren op de overdekte markt kopen.' Hij ging voorop een andere straat in en liep naar een gebouw met bogen en pilaren ervoor.

Papa pakte zoveel bundels wol als hij kon dragen en terwijl hij ze naar de winkel bracht, zei hij: 'Blijf bij de lama's, jongen.'

De lama's zakten door hun poten en gingen liggen rusten. Pacha stond op het punt ook even wat uit te gaan rusten toen een stadsjongen langs rende. 'Heb je het gehoord?', riep hij. 'Er zijn hardloophwedstrijden! Daar is de start!' Hij wees naar een fontein vlakbij.

De eerste race was voor jongens van hun leeftijd,

legde hij snel uit en zou gauw beginnen. Terwijl hij in de richting van de fontein rende, riep hij nog: 'De winnaar krijgt een prijs! Een hele mooie prijs!'

Pacha was helemaal opgewonden! Hij had nog nooit een wedstrijd gelopen, maar hij wist dat hij sterke benen had van het lopen in de bergen. Als hij een race en een hele mooie prijs zou winnen, dan had hij iets gedaan wat echt geweldig en belangrijk was. Eindelijk was zijn kans gekomen!

Pacha's hart bonkte van opwindung. Hij rende al achter de jongen aan.

Plotseling hield hij in. De lama's! Ze zouden het niet begrijpen wanneer ze alleen gelaten werden. Er kon wel iets met hen gebeuren. Nu kon hij de wedstrijd toch niet lopen. Hij kreeg een brok in zijn keel. Weer begon hij te rennen, maar dit keer terug naar de lama's.

Alle zes de dieren staarden hem aan met hun donkere, treurige, vragende ogen. Pacha sprak ze troostend toe. 'Natuurlijk laat ik jullie niet in de steek, lama's.'

Hij bukte zich en sloeg zijn armen om Nubi's nek. Hij knuffelde en aaide elk van de wollige dieren. Zelfs toen hij het startsignaal voor de wedstrijd hoorde, bleef hij bij ze. De lama's, getroost, snoeven zachtjes.

De zware stem van een man zei: 'He, Pacha waarom doe jij niet aan de wedstrijd mee net als de anderen?' Het was Don Jacinto. Hij was met papa meegekomen van de overdekte markt.

Voordat Pacha het kon uitleggen, gaf zijn vader al antwoord. 'Pacha moest op de lama's letten. Hij mocht niet bij hen weggaan, zelfs niet voor een wedstrijd.' Tot Pacha's verbazing leek zijn vader blij dat zijn zoon niet probeerde om een wedstrijd te winnen. Pacha voelde zich weer opgelucht.

Don Jacinto had zich omgedraaid en keek naar de wol die nog steeds was samengebonden op de rug van de lama's. Zijn blik viel op Nubi. 'Dat is een mooie zwarte lama!' riep hij uit. 'Wanneer je wol hebt van deze lama zal ik je er extra voor betalen.'

Pacha's vader was geruime tijd stil. Toen zei hij: 'De zwarte is van Pacha. Het is dus ook zijn wol.'

Aanvankelijk kon Pacha zijn oren niet geloven. Nubi was van hem? Zijn eigen lama?

Papa wendde zich tot Pacha. 'Onze lama's zijn van groot nut voor ons. Wij moeten ze daarom op onze beurt goed verzorgen. Nu ik er zeker van kan zijn dat jij dat begrijpt, geef ik je Nubi.'

Pacha kon eerst niets zeggen. Maar toen riep hij: 'Gracias, papa. O, gracias!'

Hij keek naar Don Jacinto en zei: 'Als Nubi is geschorren, zal ik u de zwarte wol brengen.'

Het was tijd om aan de terugreis te beginnen. De zon, die nu warm was, zou spoedig ondergaan. De snijdende kou van de wind zou weer opsteken. De reizigers moesten ervoor zorgen dat ze voor de duisternis inviel in hun hut in de bergen waren teruggekeerd. Pacha floot zacht en zijn stem was vriendelijk. 'Kom, lama's!'

Ocli's goudkleurige bel rinkelde. De draagzakken, volgepakt met boodschappen, schommelden op de rug van de dieren heen en weer.

Pacha, die dicht bij Nubi in de buurt bleef, dacht na over de gebeurtenissen van die dag. Het bezoek aan de jaarmarkt was geweldig geweest, en hij had iets geleerd wat hij nooit meer zou vergeten: Kleine daden kunnen net zo belangrijk zijn als grote. □

VAN VRIEND TOT VRIEND

OUDERLING DE

Uit een interview dat Janet Peterson ouderling Dennis B. Neuschwander van de Zeventig heeft afgenomen.

Ik ging graag naar het jeugdwerk en heb veel geweldige leraren gehad die mij in het evangelie hebben onderwezen. Er was echter een lerares die een bijzonder plekje in mijn hart had. Zuster Mary Stevenson was jeugdwerklerares in de wijk LeGrand in Salt Lake City. In een bepaalde zomer leerde ze onze klas mondharmonica spelen. Ze zei ons dat we aan het eind van de zomer voor George Albert Smith zouden spelen, die toen de president van de kerk was.

We oefenden hard en uiteindelijk brak de grote avond aan. Voordat we naar het huis van president Smith toegen, zei zuster Stevenson ons dat het een hele ervaring voor ons zou zijn, omdat we de profet de hand zouden schudden en dat nooit meer zouden vergeten. Wat spannend om zo dicht bij een profet te zijn!

Ik was toen nog een kleine jongen en president Smith leek erg groot in mijn ogen. Hij groette ons met een glimlach op zijn gezicht. We speelden twee of drie van zijn lievelingsliedjes op onze mondharmonica. Toen we klaar waren, gaf hij een ieder van ons een hand en bedankte ons voor ons bezoek. Zuster Stevenson had gelijk – ik heb die ervaring nooit vergeten. Ik zal mijn jeugdwerklerares altijd dankbaar zijn voor die gelegenheid.

Ik ben al mijn jeugdwerkleraresen dankbaar dat ze mij nog andere zaken hebben geleerd die van invloed zijn geweest op mijn leven. Ze vertelden mij over de geloofsartikelen en over hun liefde voor het evangelie. Zij wisten dat hun lessen mij zouden voorbereiden op een zending en me van nut konden zijn wanneer ik anderen in het evangelie zou onderwijzen.

Vlak voordat ik twintig werd, ben ik geroepen om op zending te gaan naar Finland, waar ik zowel Fins als Russisch zou spreken. Ik vond het heel fijn om het evangelie te prediken, vooral in een vreemde taal. Het gevolg was dat ik na mijn zending Russisch ging studeren. Ik hield



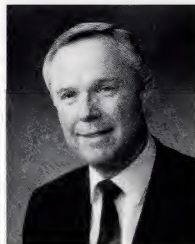
NNIS B. NEUENSCHWANDER

van de taal en wilde er les in gaan geven. Ik hoopte ook dat ik ooit het evangelie zou kunnen prediken in landen waar zendingen nog niet mochten komen.

Nadat ik was afgestudeerd, ging ik werken voor de afdeling familiegeschiedenis van de kerk, en de Oost-europese landen zouden mijn werkteerrein zijn. Elke keer als ik door Polen, Tsjecho-Slowakije, Joegoslavië, Hongarije of andere landen reisde, voelde ik dat het niet meer lang zou duren voordat de kerk hier zendingen naar toe kon sturen. Er heerste een bijzondere sfeer onder deze mensen. Ze verlangden naar de vrijheid waarvan ze wisten dat anderen in de wereld die reeds genoten. Steeds vaker konden ze op de TV zien en op de radio horen over vrijheid. De mensen waren het zat dat ze hun problemen niet konden oplossen of konden worden wat ze wilden. In veel landen wilden de mensen ook meer weten over onze Hemelse Vader en Jezus Christus. Deze belangrijke veranderingen in het hart van de mensen en wijzigingen in de regeringsstelsels leidden tot de kennismaking met het evangelie in hun eigen land.

In 1987 ben ik geroepen als zendingspresident van het Zendingsgebied Wenen-Oost, dat was gevormd om in de landen van Oost-Europa te kunnen werken. De zending begon met maar een paar zendingen en het aantal dopen was klein. Nu zijn er vele zendingen in landen als Rusland, Bulgarije, Polen, Hongarije en Griekenland, waar mensen nog maar een paar jaar geleden onze Hemelse Vader niet konden dienen zoals zij wilden. Veel mensen zijn bereid om naar de zendingen te luisteren en het evangelie van Jezus Christus te aanvaarden.

Jullie jeugdwerkleraresen zullen jullie de geloofs-artikelen en het evangelie leren, net zoals mijn leraressen mij dat hebben gedaan. Het is belangrijk dat jullie goed je best doen. Als zending zullen jullie anderen in het evangelie onderwijzen. Jullie zullen hun de lessen geven die jullie zelf in het jeugdwerk hebben gekregen. Jullie zullen getuigen dat God leeft, een lichaam heeft en tot de mensen spreekt en dat er vandaag de dag profeten en



apostelen op aarde zijn. Deze waarheden hebben een geweldige invloed op het leven van diegenen die het evangelie aanvaarden. Ik heb vele belangrijke veranderingen in het leven van mensen gezien doordat de zendingen hun het evangelie brachten. Ik hoop dat jullie ook zulke zendingen zullen zijn. □



IK VERGEEF JE

Judy Edwards



**'Maar weest jegens elkander vriendelijk
(...) elkander vergevend' (Efeziërs 4:32).**

Vind je het wel eens moeilijk om iemand vergeving te schenken die onwaardig tegen je is geweest? Als die persoon naar je toekomt en zegt dat het hem spijt, dan is het altijd goed om te zeggen: 'Ik vergeef je.' Maar als hij nu weer een keer onwaardig tegen je is, wat moet je dan doen?

In het Nieuwe Testament kunnen we lezen dat Petrus een soortgelijke vraag aan Jezus heeft gesteld. Petrus wilde weten hoe vaak hij iemand die hem onrecht had aangedaan, vergeving moest schenken. Hij vroeg of zevenmaal vaak genoeg was.

Jezus antwoordde: 'Ik zeg u, niet tot zevenmaal toe, maar tot zeventig maal zevenmaal' (Matteüs 18:22).

Degenen onder jullie die kunnen rekenen weten dat 70×7 490 is! Dat is vaak! Bedoelde Jezus dat je iemand echt 490 keer vergeving moet schenken? Moest Petrus een notitieboekje bij zich dragen om elke keer als hij iemand vergeving had geschonken een aantekening te maken, net zolang tot hij dat 490 maal had gedaan? Ouderling James E. Talmage, een hedendaagse apostel, heeft gezegd dat Jezus bedoelde dat Petrus – en wij allemaal – bereid moeten zijn om *altijd* vergeving te schenken. (Zie *Jezus de Christus*, blz. 290).

Waarom is het zo belangrijk om anderen vergeving te schenken? Toen Jezus Petrus zei dat hij zeventig maal zeven keer vergeving moest schenken, dacht hij toen alleen aan iemand die vergeving ontvangt of ook aan Petrus? Zou Petrus geen vrede voelen als hij anderen vergeving schonk?

Ja! Jezus wist dat Petrus telkens als hij iemand vergeving had geschonken, gezegend zou worden met gemoedrust. Vergeving brengt zowel vrede voor degene die vergeving krijgt, als degene die vergeving schenkt. Jezus leerde ons dat we vergeving moeten schenken en liefdevol voor elkaar moeten zijn, en Hij was daar zelf een voorbeeld in.

Instructies

We zullen iemand eerder vergeving schenken als we proberen in 'zijn schoenen te staan.' Dat houdt in dat we ons proberen voor te stellen hoe wij ons zouden voelen als we die persoon waren, en proberen te begrijpen waarom hij dat heeft gedaan of gezegd. Als je de situaties op de volgende bladzijde leest, zoek dan de 'schoenen waar de persoon in staat' en trek een lijn van de schoenen naar de bijbehorende situatie. Probeer dan 'in zijn schoenen te staan' en maak de zin af met mogelijke verklaringen voor het gedrag van de persoon.

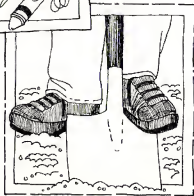
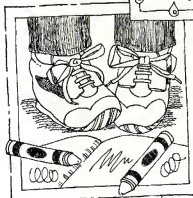
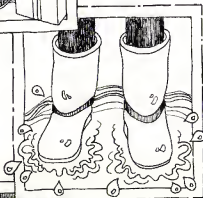
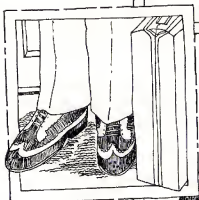
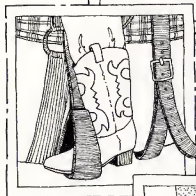
Ideeën voor de participatieperiode

1. Schrijf 'ik vergeef je' op zeven verschillende kaartjes en verstop ze overal in het jeugdwerklokaal. Laat de kinderen de kaartjes zoeken en tellen. Vraag waarom het zeven kaartjes zijn. Vertel het verhaal van Petrus en Jezus. (Zie Matteüs 18:21–22.)

2. Nemen verschillende paren schoenen mee. Laat elke klas een paar kiezen om een verhaal over vergeving te vertellen; of vraag telkens twee kinderen om elk verhaal na te spelen. Daarbij moeten ze de schoenen van de ander aantrekken om zich zo in het standpunt van de ander in te leven. Laat gedurende de discussie een paar sandalen en een plaat van Jezus zien en leg uit dat we soms vergeving moeten schenken terwijl we niet begrijpen waarom iemand iets heeft gedaan of geen spijt heeft. Op die momenten hebben we de hulp van onze Hemelse Vader nodig om anderen vergeving te schenken zoals Jezus dat zou hebben gedaan.

3. Zing 'Vergeving' (Zing maar mee, B–35) en leg uit dat we onze Hemelse Vader echt nodig hebben als we vergeving willen schenken aan mensen die onwaardig tegen ons zijn geweest, in het bijzonder op die momenten dat we dat niet willen.

4. Laat de jonge kinderen allemaal een tekening voor hun Vredesboek maken die uitbeeldt hoe ze iemand vergeving kunnen schenken. De oudere kinderen kunnen een ervaring opschrijven waarbij ze iemand iets hebben vergeven. □



1 Nico wilde ook een keer paardrijden, maar zijn oudere broer wilde niet afstappen en hem laten rijden.

Ik denk dat Nico begrip kon opbrengen voor zijn oudere broer en hem vergeving kon schenken omdat _____

2 Lisa's vader zei dat hij zich niet aan zijn afspraak kon houden en niet mee kon naar de schoolvoorstelling vanwege zijn werk.

Ik denk dat Lisa begrip kon opbrengen voor haar vader en hem vergeving kon schenken omdat _____

3 Michelle sprong in een grote plas en spatte Kevin helemaal nat.

Ik denk dat Kevin begrip kon opbrengen voor Michelle en haar vergeving kon schenken omdat _____

4 Hannekes kleine zusje, Maria, wilde niet helpen om de hond te vangen die, net toen ze naar de kerk wilden gaan, de tuin was uitgerend.

Ik denk dat Hanneke begrip kon opbrengen voor Maria en haar vergeving kon schenken omdat _____

5 Ruth was verdrietig omdat haar oudere broer haar niet mee wilde nemen om op het veld te werken.

Ik denk dat Ruth begrip kon opbrengen voor haar broer en hem vergeving kon schenken omdat _____

6 Leo had de voetbal net ingeworpen toen een speler van het andere team hem tegen de grond liep.

Ik denk dat Leo begrip kon opbrengen voor de andere speler en hem vergeving kon schenken omdat _____

7 Debbie ging naar haar kamer en zag hoe haar broertje van twee met kleuropotloden op haar lievelingsboek zat te krassen.

Ik denk dat Debbie begrip voor haar broertje kon opbrengen en hem vergeving kon schenken omdat _____

Wees gehoorzaam aan de geboden



Rustig ♩ = 46-63

(Extra stem naar believen, voor fluit of sopraan*)

1. Wees toch ge - hoor - zaam aan de ge - bo - den, want
 2. Wij zijn Gods kin - d'ren, wij zijn Gods kin - d'ren en

dat is vei - lig, brengt vre - de en rust.
 la - ten Hem zien dat we trouw wil - len zijn.

2 2

F C7 F B^b (B^{bm})

God zendt dan ze - gen, Hij zendt dan ze - gen.
Denk aan de ze - gen die Hij be - loof - de

F (B^b) G7 F B^b (B^{dim})

't Woord van pro - fe - ten: Wees toch ge - hoor - zaam, want
door zijn pro - fe - ten:

F (Dm) G7 C7 F (B^b) F

dat brengt vre - de en rust.

*De extra stem kan ook worden gecombineerd met dit liedje, zoals het staat in *Lofzangen* (1992), nummer 197.

Tekst: naar Barbara A. McConochie (1940-). © 1975 HLD.

Muziek: Barbara A. McConochie (1940-). © 1975 HLD. Extra stem door Barbara A. McConochie © 1989 HLD. Bewerkt door Darwin Wolford © 1986, 1989 Deseret Book Company. Met toestemming gebruikt. Dit liedje mag voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis worden gekopieerd.

Mosiah 2:22
Leer en Verbonden 59:23

HEILIGE PLAATS

Jane McBride Choate

Sara probeerde niet te bewegen terwijl ze op het voetenbankje stond te wachten tot haar moeder de zoom van de lange witte jurk had afgespeld. 'Ben je bijna klaar?' vroeg ze haar moeder.

Moeder keek op vanaf de grond waar ze geknield zat, en haalde twee spelden tussen haar lippen vandaan. 'Nog even en dan ben ik klaar.'

'Waarom dragen we witte kleren in de tempel?' vroeg Sara.

'De tempel is een heilige plaats', zei moeder terwijl ze verder ging met afspelden. 'En daarom dragen we er witte kleding.'

'Ik kan haast niet wachten tot het zaterdag is. Lianne zegt dat ze ook graag met haar papa en mama naar de tempel wil.' Sara keek bedenkelijk. 'Waarom wordt Lianne niet aan haar ouders verzegeld in de tempel?'

Moeder lachte. 'Liannes ouders zijn aan elkaar verzegeld toen ze trouwden. Daarom is Lianne automatisch aan haar ouders verzegeld. Zo, ik ben klaar.' Moeder kwam met moeite weer overeind.

Sara sprong van het voetenbankje en hielp haar moeder, die zeven maanden zwanger was, en moeite had met bukken en staan. 'Waarom zijn papa en u niet in de tempel aan elkaar verzegeld toen jullie trouwden?'

'Kom eens bij me zitten, Sara', zei moeder terwijl ze zachtjes met haar hand op de plaats naast haar op de bank tikte. 'Weet je nog dat we vorig jaar de zendelingenlessen kregen?'

Sara knikte. Kort nadat ze alle lessen hadden gehad, waren haar ouders gedoopt. Ze kon zich nog herinneren hoe fijn ze zich voelde toen ze zag hoe eerst haar vader uit het water omhoog kwam en toen haar moeder. Volgend jaar, als Sara acht wordt, zal haar vader haar dopen.

'Voordat we het evangelie leerden kennen, hadden je vader en ik nog nooit gehoord van tempels en verzegelingen. Nadat we ons hadden laten dopen, beloofden we elkaar en jou dat we zo snel mogelijk naar de tempel zouden gaan om aan elkaar verzegeld te worden.'

'En dat betekent dat ons gezin voor eeuwig bij elkaar kan zijn', zei Sara.

'Dat klopt.'

Sara voelde een klein stootje toen ze tegen haar moeder aankroop. Ze zette grote ogen op.

'De baby schopte mij.'

Haar moeder lachte. 'Dat doen baby's soms.'

Sara kreeg een glimlach op haar gezicht toen ze aan de baby dacht. Over twee maanden zou ze een nieuw broertje of zusje hebben. Haar ouders waren al begonnen de extra slaapkamer geel te schilderen. Dat zou de babykamer worden. Haar glimlach verdween toen ze zich realiseerde dat de baby zaterdag niet mee zou kunnen naar de tempel. 'Mam, we kunnen nog niet naar de tempel!'

'Waarom niet, schat?'

'De baby. We kunnen niet naar de tempel zonder de baby.'

Maar Sara's moeder scheen zich geen zorgen te maken. 'Wanneer je vader en ik in de tempel aan elkaar zijn verzegeld, zullen alle kinderen die wij nog krijgen, automatisch aan ons verzegeld zijn. Dat noemen we in het verbond geboren worden.'

Sara fronste haar wenkbrauwen terwijl ze probeerde te begrijpen wat haar moeder zei. 'Dus onze baby wordt zaterdag ook aan ons verzegeld, ook al is hij nog niet geboren?'

'Dat klopt.'

Sara omhelsde haar moeder. 'Ik houd van u. En ik houd van papa en onze baby.'



ILLUSTRATOR: ROGER MOTZKUS

Haar moeder sloeg haar armen om haar heen. 'Ik houd ook van jou.' Toen ze opstond, zei ze: 'Kom, we hebben nog een jurk af te maken.'

Die zondag voelde Sara zich nog gelukkiger dan anders toen ze in de avondmaalsdienst naast haar ouders zat.

De gemeente begon met het zingen van de openingslofzang. De tranen liepen langs haar wangen toen ze begon te zingen. 'Ik heb ouders hier op aarde. Ze zijn heel goed voor mij. Ik wil de hele eeuwigheid bij hen zijn.*' □

* Naar Hymns, 1985, blz. 300

EZRA TAFT BENSON

Kellene Ricks Adams

1. Sarah en George Benson waren heel blij toen ze hoorden dat Sarah een baby zou krijgen. Het zou hun eerste kindje zijn.





2. Toen op 4 augustus 1899 de weeën begonnen, waren zowel Sarahs als Georges moeder en de dokter aanwezig om te helpen. Sarah was dankbaar voor hun steun.



3. Het was geen gemakkelijke bevalling. Het jongetje woog meer dan tien pond! Vlak na de geboorte ademde de baby niet en de dokter had de hoop al opgegeven.



4. Maar de beide grootmoeders lieten het er niet bij zitten. Beiden baden stilletjes. Ze deden de baby meerdere keren in een wisselbad van warm en koud water.



5. Kun je je voorstellen hoe opgewonden ze waren toen de baby voor het eerst naar lucht hapte en begon te huilen! Hun gebeden waren beantwoord.



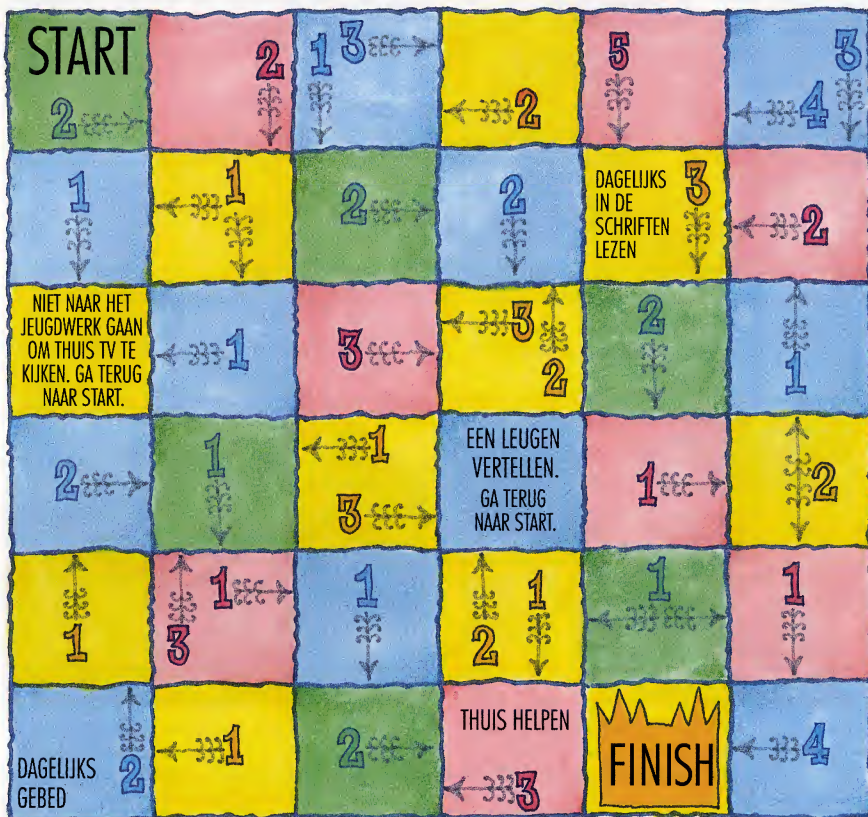
6. Het kindje werd Ezra Taft Benson genoemd en hij zou een groot man worden. Toen hij zesentachtig jaar was, werd hij de dertiende president van de kerk. □

NAAR DE TEMPEL

Corliss Clayton

Zoek je weg naar de tempel. Schuif zoveel vakjes op als het cijfer bij de pijl aangeeft. Ga in de richting die de pijl aangeeft. Als er twee pijlen in het vakje staan, moet je goed opletten welke kant je opgaat – als je de verkeerde

weg neemt, kom je weer bij start terecht! Je blijft op de goede weg naar de tempel als je langs de vakjes 'Dagelijks gebed', 'Thuis helpen' en 'Dagelijks in de Schriften lezen' komt. □



doen en de offers brengen die nodig waren om een wijk in de ring te worden. Daarbij moet men niet vergeten dat er in de gehele ring slechts zeven auto's waren en dat veel leden geen telefoon hadden. Maar ... de vooruitgang was begonnen.

Er werd elke drie maanden een ringconferentie gehouden, met 's ochtends en 's middags een bijeenkomst. In die tijd werd de ringconferentie altijd door een algemeen autoriteit bezocht om de leden te trainen. Ook

de Frankfurt-tempel te gaan. Het hogepriestersquorum had een geweldige sprookjesavond georganiseerd waarin jong en oud betoverd werd door de sfeer. Zoals altijd was er een enorme opkomst. Hierbij vormde de maaltijd, zoals altijd, een grote bijdrage. De ZHV had een fancy fair georganiseerd op 25 juni, die een groot succes was. De jongevrouwen droegen ook hun steentje bij door heerlijke koekjes, cakes, spritsen enzovoort te bakken en te verkopen. Zo'n saamhorigheid en dienst-

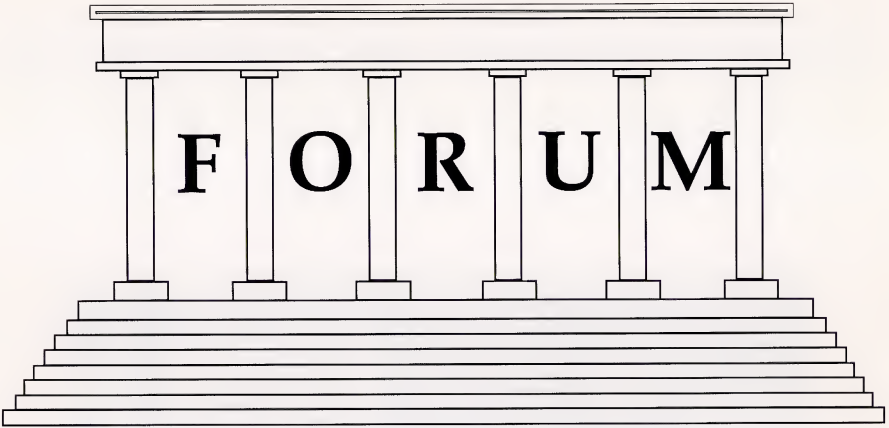


Een deel van de zustershulpvereniging van de Wijk Rotterdam-Noord.

wonden de leden van het ringpresidium, de bisschoppen en gemeentepresidenten bij toerbeurt de algemene conferentie in Salt Lake City bij. Zij werden dan bij ervaren ringpresidenten en bisschoppen ondergebracht om de werking van een ring of wijk in de praktijk te zien. Nu, dertig jaar later, is de Wijk Rotterdam-Noord zo groot dat er wellicht in de nabije toekomst aan splitsing wordt gedacht. Rotterdam heeft al twee kerkgebouwen, wat uniek is in Nederland. We groeien gestaag door met een gemiddelde van achttien dopelingen per jaar. Ondanks het grote ledental heerst er een geest van grote saamhorigheid in de wijk.

Ten tijde van het schrijven van dit artikel was iedereen geestdriftig bezig met activiteiten die alle leden in staat moesten stellen om op 2 en 3 september van dit jaar naar

betoon is niet ongewoon in de Wijk Rotterdam-Noord. De leden van onze wijk waren er ook als eersten bij toen er een oproep werd gedaan om de Maasoever in Limburg schoon te maken, op 20 januari en 26 februari jongstleden. Vooral de jeugd heeft hard meegewerkt. De jeugd is onze toekomst en wij hebben een geweldige jeugd, te beginnen bij het jeugdwerk. Om de maand is er een gastendienst, waarbij een tiental gasten aanwezig is. De bekendheid van het centrum voor familiegeschiedenis in Rotterdam-Noord groeit ook; het wordt meer door niet-leden dan leden bezocht. De Wijk Rotterdam-Noord heeft een bijzonder kerkverleden en er wordt vol vertrouwen en hard gewerkt aan een toekomst waarin we hopen dat veel mensen het woord van God zullen horen.



forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtsplaats: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; - **avond**, m. (-en); -**bijeenkomst**, v. (-en); -**discussie**, v. (-s); -**gesprek**, o (-ken); -**lid**, o, (...leden).

Hoe u uw gemoedsrust kunt behouden als iemand om wie u geeft is afgedwaald

Na onze verzegeling in de Atlanta-tempel sprak de fijne broeder die de verzegeling had voltrokken mij aan en gaf mij onverwacht de raad om nooit de hoop op te geven als een van mijn kinderen of iemand anders om wie we geven ooit afdwaalt, en van hem te blijven houden. Hij gaf ons juist het tegengestelde advies: we dienen des te meer van hem te gaan houden.

Wanneer wij meer liefde en geloof tonen, zal onze Hemelse Vader ons zegenen met de hoop en het besef dat Hij alles tot een goed einde kan brengen. Alles zal goed komen!

- Tony Frey, Roosevelt Roads Naval Station (Puerto Rico)

Aleen zij die het verdriet ervaren hebben van een kind dat zich van de kerk afkeert naar de wereld toe kunnen de hartepijn van zo'n ouder en de stadia die hij doormaakt, begrijpen: eerst de shock, dan de twijfel aan iemands geloof, en daarna het zelfonderzoek: 'Wat heb

ik fout gedaan?', 'Wat had ik anders moeten doen?', 'Heb ik hem anders opgevoed dan de andere kinderen?' Plaats zijn naam op de gebedslijst in de tempel en vraag familieleden aan hem te denken wanneer ze bidden of vasten. Wanneer u het gevoel hebt al het mogelijke gedaan te hebben en het wachten begint, dan bent u eindelijk in staat om voldoende afstand te nemen en een globaal beeld te krijgen van desituatie. Dan zult u weten dat u, als u alles gedaan heeft wat binnen uw bereik lag, een stap achteruit moet doen en hem zijn keuzevrijheid moet laten. U dient hem beslissingen te laten nemen zonder enige dwang van uw kant, u dient rechtschapen beslissingen aan te moedigen en hem los te laten! Dat is zeer moeilijk, maar het bezorgt u wel de nodige gemoedsrust.

- Naam bekend bij de redactie (Californië)

Onze twintigjarige zoon verkiest de waarden van de wereld boven de normen van de kerk. Wij hebben onder

meer het volgende gedaan om onze gemoedsrust terug te vinden:

* Wij bidden voor hem. Alleen en als echtpaar vragen wij onze Hemelse Vader in onze gebeden om over hem te waken, hem te beschermen en zijn geest aan te raken wanneer zich daartoe gelegenheden aandienen.

* Wij hebben geloof. Geloof in de zekerheid dat wij hem met de juiste waarden hebben opgevoed en dat hij zal terugkeren. 'Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, ook wanneer hij oud geworden is, zal hij daarvan niet afwijken' (Spreuken 22:6). Dit vers biedt veel troost. Het leert ons dat hij zal terugkeren, misschien niet zo snel als wij zouden willen, maar op een dag zal hij terugkeren.

* Hem betrekken bij al onze gezinsactiviteiten.

Wanneer ik mij bezwaard voel, lees ik het boek Job. Ik vind dan gemoedsrust in de kennis dat mijn beproevingen niets zijn vergeleken met beproevingen vanouds. Ik blijf denken aan de gelijkenis van de verloren zoon en wacht, met open armen, op de dag van zijn terugkomst.

- Naam bekend bij de redactie (Washington)

Als oudere alleenstaande moeder in een grote wijk heb ik mijn twee zonen de juiste evangeliebeginselen bijgebracht. Zij waren altijd actief in de kerk en bij de scouts, en we zijn vaak samen gaan kamperen. Het evangelie kwam altijd op de eerste plaats in ons gezinsleven en dat hebben ze altijd gerespecteerd. Wij hebben ook uitstekende bisschoppen gehad die mijn zonen altijd geholpen hebben en ons de steun gaven die wij nodig hadden. Toen mijn zonen echter zeventien werden, besloten zij niet meer naar de kerk te gaan. Zij waren vrij om te kiezen en ik kon hen niet dwingen om mee te gaan. Zij

kenden mijn gevoelens en wisten diep in hun hart wel dat ik gelijk had.

Nu zijn ze 24 en 26 en allebei minder-actief. Mijn gemoedsrust vind haar grondslag in de wetenschap dat ik mijn best gedaan heb om hen te onderwijzen. Uiteindelijk zullen zij in de kudde terugkeren als ik maar dichtbij mijn Hemelse Vader blijf, gehoorzaam ben, en voor mijn zonen blijf bidden. Ik zal de hoop nooit opgeven.

- Aggie Dory, Austin (Nevada)

Gemoedsrust komt wanneer men een vollediger begrip en getuigenis krijgt van het eeuwige beginsel keuzevrijheid. Als ik goed begrijp tot waar mijn verantwoordelijkheid gaat en waar die begint van de persoon om wie ik geef, dan besef ik ook dat het onmogelijk is om over iemand de controle te hebben. Wanneer ik mij schuldig voel over de keuzen die een ander doet, betekent dat eigenlijk dat ik een absolute en totale invloed wil uitoefenen - een invloed die ik nooit zal en mag bezitten. Het is mijn taak om ondermeer:

* Lief te hebben: dat is belangrijker dan te oordelen.

* Door mijn voorbeeld te tonen dat een leven leiden waarin het evangelie centraal staat een begerenswaardige zaak is.

Wanneer ik werkelijk onvoorwaardelijk van de persoon hou en ernaar streef het evangelie met een rein hart na te leven, gaat de pijn voorbij en vind ik gemoedsrust, ongeacht de keuzen van de personen om wie ik zoveel geef.

- Cheryl Carson, Provo (Utah)

Schrijf ons als u goede ervaringen met een van de onderstaande onderwerpen hebt.

November: Hoe u het hele gezin kunt betrekken bij zendingswerk

Stuur uw bijdrage naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds zes weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

1 Bid; zoek in de Schriften naar antwoorden; zoek de leiding van de Heilige Geest

2 Respecteer iemands keuzevrijheid; rechtshapenheid kan men niemand opleggen.

3 Houd van hen in plaats van hen te oordelen; wees een goed voorbeeld.

4 Geef de hoop nooit op; betrek hen bij uw activiteiten.

Zendelingenpagina's

Deze maand besteden wij in de zendelingenpagina's aandacht aan Cornelis en Siegfried van der Put uit de Wijk Den Haag-Rijswijk, die een zending vervullen in de Frankfurt-tempel, en Annelies Uijtterlinde, die op zending is in Griekenland.

Cornelis en Siegfried van der Put

Onze tempelzending van anderhalf jaar is begonnen op 1 september 1993. Bij onze gesprekken met de bisschop en de ringpresident hadden wij niet specifiek gevraagd om een tempelzending, dus toen onze papieren weggestuurd waren naar Salt Lake City was er toch wel de spanning van: Waar worden we naartoe geroepen? Wanneer vertrekken we? Wat voor een zending zal het worden? Eind juni kwamen er twee grote enveloppen uit Salt Lake City, een voor Siegfried en een voor mij. Toen we lazen dat we als tempelzending geroepen waren naar de Frankfurt-tempel was onze vreugde groot: ergens diep in ons hart hadden we dat toch wel verlangd en verwacht, en nu was de zekerheid er.

Jarenlang gingen we drie- tot viermaal per jaar met de ringgroepsreizen naar de tempel en we dachten dus dat we wel wisten wat we in de tempel gingen doen. Maar dat bleek al gauw een grote vergissing. Het werken in de tempel als tempelzending is heel wat anders dan het werken als tempelwerker tijdens een groepsreis. De groepsleider deelt je dan in voor het werk dat dagelijks moet gebeuren en je bent dus vaak van 's morgens zeven uur tot 's avonds zeven uur aan het werk. Voor een week gaat dat heel goed; op het einde van zo'n week ga je dan



moe, maar voldaan en gelukkig naar huis. Wanneer je echter langere tijd als zending in de tempel werkzaam bent, is dat niet vol te houden, vooral niet als je wat ouder bent. Bovendien merken we al heel gauw dat de werkzaamheden voor een tempelzending op een heel ander niveau liggen. De belangrijkste taak van een tempelzending is het ontvangen van de vele bezoekers die elke week vanuit diverse landen, ringen en zendingsdistricten naar de tempel komen. Wij staan dan klaar om hen met liefde te ontvangen, indien nodig te helpen en ver-

trouwd te maken met het werk en de sfeer in de tempel zodat iedere bezoeker zich er thuis voelt en er gelukkig kan zijn. Het zijn immers je broeders en zusters, en kinderen van je Hemelse Vader. Daarom is het noodzakelijk dat je de Geest des Heren bij je hebt en dat je die Geest uitstraalt. Dat is de sleutel voor alle zendingen die op aarde werkzaam zijn. Dat is heel belangrijk, maar ook echt fijn. Nergens hebben we zo snel en zoveel vrienden gemaakt als tijdens de eerste negen maanden van onze zending hier. Het is overigens een geweldige ervaring om samen te mogen werken met het tempelpresidium, de tempelmater en de andere tempelzendingen. Het zijn allemaal prachtige mensen met een hart vol liefde en bezield met een groot verlangen om de Heer te dienen. Wat een groot voorrecht is het om elke dag opnieuw te mogen samenwerken met die broeders en zusters in het Huis des Heren! Jammer genoeg vliegt de tijd voorbij en ben je voor je het beseft al aan de tweede helft van je zending bezig. In de tempel beseft je eigenlijk pas goed hoe geweldig en groots het evangelie is, en wat een zegen het is lid te mogen zijn van de ware kerk van Christus. Het evangelie geeft de mens onbegrensde mogelijkheden om zich te ontwikkelen en geestelijk te groeien. De tempel is als het ware de universiteit waar we Gods heilspaan gaan begrijpen. «

Annelies Uijterlinde

Wat een verrassing was het toen ik mijn oproep openmaakte en las dat ik naar het Zendingsgebied Athene geroepen was. Dat had ik nooit verwacht; ik wist niet eens dat er een zendingsgebied in Griekenland bestond. Wat een avontuur! Mijn zending begon op 8 september 1993 in het opleidingsinstituut voor zendingen in Provo (Utah). Het is een geweldige plaats en het geeft je een heerlijk gevoel om zoveel jongelui bij elkaar te zien die hetzelfde doel nastreven, namelijk het evangelie te gaan verkondigen. Ik heb er veel geleerd, onder andere dat de Griekse taal erg moeilijk is.

Dankzij de geweldige ervaring in het opleidingsinstituut was ik erg enthousiast om naar het zendingsveld te vertrekken. Het Zendingsgebied Athene omvat Griekenland, Cyprus, Turkije, Egypte, Libanon en sinds kort ook Amman (hoofdstad van Jordanië). De kerk is amper vier jaar officieel in Griekenland. Alleen in Athene en Tessaloniki zijn er zendingen werkzaam, een vijftigtal in totaal. Aanvankelijk waren er enkel Amerikaanse zendingen, maar nu komen er veel Europese zendingen aan, uit Groot-Brittannië, Duitsland, Frankrijk, België, Italië, Spanje en Nederland. Echt een internationaal zendingsgebied dus.

Mijn eerste werkgebied was Tessaloniki, een stad in het noorden van Griekenland. De gemeente is er klein, slechts een tiental actieve leden, voornamelijk zusters. De eerste paar maanden verstond ik haast niets en kon ik nog weinig Grieks praten: een moeilijke

en soms ontmoedigende periode. Toch ben ik veel van de mensen in Tessaloniki gaan houden en was het moeilijk om dat gebied te verlaten toen ik naar Athene werd overge-

en Afrikanen deel uit. De Griekse gemeenten zijn niet zo groot en tellen weinig actieve leden.

Het zendingswerk in Griekenland is moeilijk en gaat langzaam. De



Zuster Uijterlinde bij de resten van een oude stadmuur in Tessaloniki.



Naast een man in Griekse klederdracht. Op de achtergrond de beroemde Akropolis.

plaatst. Athene zelf is opgedeeld in vier stadsdelen, elk met een eigen gemeente van de kerk. Er zijn drie Griekse gemeenten en een internationale. Van de internationale gemeente maken vooral Amerikanen

en de meeste Grieken zijn niet geïnteresseerd in een ander geloof. Bovendien is het moeilijk om pasgeloof leden van de kerk actief te houden. De Grieken zijn gastvrij en houden wel van praten, maar willen over het algemeen hun levensstijl niet veranderen. Het is dan ook niet makkelijk om op zending te zijn in een land waarvan de taal moeilijk is en waar de mensen niet echt willen luisteren naar je boodschap en altijd maar zeggen dat ze orthodox zijn. Het lijkt wel alsof er niet veel veranderd is sinds de tijd dat Paulus hier het evangelie predikte: de Grieken willen nog steeds niet luisteren.

Maar Griekenland is een uniek zendingsgebied en ik ben blij er deel van uit te maken. Ik weet dat op een dag ook hier de kerk groot zal zijn, want ook hier heeft de Heer mensen voorbereid om het evangelie te ontvangen. Alleen, het kan nog even duren. Ooit komt de dag dat er ook in Griekenland een tempel zal worden gebouwd; dat zal een vreugdevolle dag zijn. Ondanks het feit dat dit een moeilijk zendingsgebied is, zou ik voor geen goud elders willen dienen. Ik weet dat het evangelie waar is; ik kan niet in woorden uitdrukken hoe blij ik

ben met het evangelie in mijn leven. Het Boek van Mormon is waar. Het bevat het woord van God en het evangelie van Jezus Christus en is een belangrijk zendingsinstrument dat mensen tot de kerk brengt. «

HEILIGEN ZENDINGSGEBIED

Groot-Brittannië

Jos den Brouwer England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, LS18 5BJ, Engeland

Richard Heil England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Steven Hermans England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

Sven Liegeois England London Mission, 88-92 Earls Court, Londen, W8 6EG, Engeland

Peter Mesotten England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Emilio Nicoli England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Pepijn Pillier England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury-on-Trym, Bristol, BS9 3BH, Engeland

Griekenland

Peter Degreyt Zendingengebied Athene, Papadiamanti Straat 4, Paleo Psychiko 15452, Athene, Griekenland

Askold Meisner Zendingengebied Athene, Papadiamanti Straat 4, Paleo Psychiko 15452, Athene, Griekenland

David Muntinga Zendingengebied Athene, Papadiamanti Straat 4, Paleo Psychiko 15452, Athene, Griekenland

Annelies Uijterlinde Zendingengebied Athene, Papadiamanti Straat 4, Paleo Psychiko 15452, Athene, Griekenland

Albanië

Annick Debaene Zendingengebied Zürich, Postadres: Rruga Thanas Ziko 68, Tirana, Albanië

Canada

Robin Muurling Mission Canadienne de Montréal, 1320 Boulevard Graham, Suite 310, Ville Mont-Royal, Québec, H3P3C8, Canada

Indonesië

Cornelis en Suze van Geenen Singapore Mission, 253 Bukit Timah Road, Singapore 1025

Rusland

Bubi en Ans Oppermann P.O.Box 208, 630123 Novosibirsk, Rusland

België

Leo Fuenzalida Zendingengebied Brussel, Blvd Brand Whitlock 87, B-1200 Brussel

Nederland

Inge Baetens Zendingengebied Amsterdam, Noordse Bosje 16, NL-1211 BG Hilversum
Henry Eersteling Zendingengebied Amsterdam, Noordse Bosje 16, NL-1211 BG Hilversum

Rita Tirape Zendingengebied Amsterdam, Noordse Bosje 16, NL-1211 BG Hilversum

Celine Rol Zendingengebied Amsterdam, Noordse Bosje 16, NL-1211 BG Hilversum

Geert De Vylder Zendingengebied Amsterdam, Noordse Bosje 16, NL-1211 BG Hilversum

Verenigde Staten

David Broekman Colorado Denver South Mission, P.O. Box 2674, Littleton, Colorado 81201, USA

Eelco Scheltinga Carlsbad California Mission, 785 Grand Ave. # 204, Carlsbad, California 92679, USA

Daniël de Kock Utica New York Mission, 67 Glen Ave., Troy, New York, 12180, USA

Arjen Koens Arizona Tempe Mission, P.O. Box 27056, Tempe, Arizona 85282, USA

Judith van Vliet Temple Square, 50 West North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA

Duitsland

Barbara Beute Talstrasse 10, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Koos Bogaerts Deutschland-Mission Hamburg, Rugenborg 7A, 22549 Hamburg, Duitsland

Cees en Sigrid van der Put Talstrasse 64, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Cathalina Teske Talstrasse 10, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Spanje

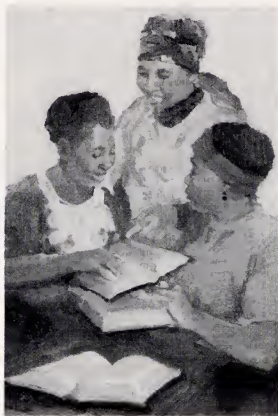
Sergio Ribeiro Zendingengebied Las Palmas, Avenida Rafael Cabrera 4-6A, 35002 Las Palmas, Canarische Eilanden, Spanje

DE SCHRIFTEN BEGRIJPEN: EEN LEVENSTAAK

In de eerste drie verzen van het Boek van Mormon profileert de profeet Nephi zichzelf als leerling, maar ook als schrijver van evangelie-waarheden: 'Ik, Nephi, (...) enigmatische in al de geleerdheid van mijn vader onderwezen, (...) [heb grote kennis van de goedheid en de verborgenheden van God verkregen.] (...) Daarom geef ik een verslag (...). En ik schrijf het eigenhandig en volgens de kennis, die ik bezit' (1 Nephi 1:1-3).

Daar Nephi goed onderlegd was in de taal van zijn vaders kon hij de kronieken lezen en het verslag van Gods handelingen met zijn volk aan ons doorgeven. Evenals Nephi behoren ook wij te leren lezen en schrijven, zodat de Schriften toegankelijk voor ons worden.

Jammer genoeg kunnen niet alle leden van de kerk lezen en schrijven. Daarom heeft het algemeen ZHV-presidium zich tot doel gesteld om door middel van de ZHV-zusters het alfabetisme – kunnen lezen en schrijven – onder de leden van de kerk te bevorderen. Voor sommigen zal dat inhouden dat ze sociale, culturele of persoonlijke obstakels overwinnen om te leren lezen. Voor anderen kan het betekenen dat ze vaker de Schriften bestuderen en anderen helpen een beter begrip te krijgen van wat er in de Schriften staat.



ILLUSTRATOR: NANCY SEAMON CROOKSTON

ANDEREN VERTROUWD MAKEN MET DE TAAL IN DE SCHRIFTEN

Zuster Mabel Khumalo, huisbezoekster in Zimbabwe, maakte zich zorgen over een zuster die niet meer naar de kerk kwam omdat zij zich schaamde dat zij de Schriften en de lesboeken van de kerk niet kon lezen. Zuster Khumalo en haar huisbezoekcollega zorgden ervoor dat deze zuster ging meedoen aan leeslessen die onder auspiciën van de kerk werden gegeven. 'Zuster Khumalo!' riep de zuster uit toen ze van de lessen hoorde, 'Er gaat een droom in vervulling!'

Een andere huisbezoekster, zuster Priscilla Samson-Davis uit Ghana, reist per bus naar de andere kant van de stad om een zuster te bezoeken. 'De vrouw die ik bezoek kan niet lezen', legt zuster Samson-Davis uit. 'Als ik haar bezoek, lees ik haar voor uit de Schriften.'

In Sandy (Utah) kwam een zuster erachter dat haar huisbezoekcollega,

die al een paar jaar niet in de kerk was geweest, een getuigenis wilde hebben, maar moeite had met de taal van het Boek van Mormon. De ZHV-presidente van de wijk wist dat er nog wat andere zusters waren die met hetzelfde probleem kampten. Daarom organiseerde de ZHV, onder toezicht van de bisschop, elke week een klas voor geïnteresseerde zusters uit de wijk, waarin het Boek van Mormon werd besproken. Er werd een zuster geroepen om de les te geven en de discussie te leiden. 'Er heeft in elke zuster die de klas bezoekt een verandering plaatsgevonden', zegt ze. 'Een vrouw die twijfelde aan de waarachtigheid van het Boek van Mormon heeft nu een groot getuigenis en is al naar de tempel geweest. Een oudere vrouw die niet goed raad wist met de basisbeginselen van het evangelie heeft nu nieuwe Schriften aangeschaft, die ze terdege bestudeert.'

Als de zusters waar ook ter wereld gehoor geven aan de raad van onze leiders om de Schriften te onderzoeken, zullen we de woorden van Nephi beter begrijpen: 'Want mijn ziel verheugt zich in de Schriften, en ik denk er over na en ik schrijf ze op tot nut en lering mijner kinderen' (2 Nephi 4:15).

- Hoe kunt u schriftstudie een vast onderdeel van uw leven maken?
- Wie kunt u helpen vertrouwd te raken met de taal in de Schriften? □



WAAROM KAN IK NIET ÉÉN KEERTJE ROKEN EN DRINKEN?

Waarom zou ik tabak en alcohol niet eens één keer proberen, zodat ik weet hoe het werkelijk is? Ik zal het nooit weer doen. Wat kan het voor kwaad als ik het maar één keertje doe?

De antwoorden gelden als leidraad, niet als officiële uitspraak over de leer van de kerk.

ONS ANTWOORD:

Eigenlijk weet je het antwoord al voordat wij het geven: het is beter om iets dat zo'n verwoestende verslaving kan worden, nooit te proberen, zelfs niet één keer. Experimenteren met alcohol en tabak kan je nooit wijzer of sterker maken. Je leert een betere les door te doen wat goed is.

Als je ook maar één keer toegeeft aan een verleiding, zal je steeds weer tegenover die zelfde verleiding komen te staan. Anderen zullen aan je twijfelen als je zegt dat je niet rookt en drinkt. Ze weten dat je er eens aan hebt toegegeven en verwachten dat je er waarschijnlijk wéér aan toe zult geven.

In je eentje experimenteren heeft ook geen zin. Terwijl je zo misschien vermijdt dat je je vrienden teleurstelt, zal je zeker jezelf teleurstellen. Het leven kan een beetje beangstigend worden als je er niet op kunt vertrouwen dat je zelf de juiste keuzes doet. En je hebt gehoord hoe de leiders van de kerk je aanmoedigen om de juiste keuzes te doen. Waarom zou je niet in hun wijsheid en raad geloven?

Hier volgen wat voorbeelden van meningen uit de vele, vele brieven die we ontvingen van lezers overal ter wereld.

ANTWOORDEN VAN LEZERS:

Je moet tabak en alcohol niet proberen – ten eerste omdat je bij je doop het besluit hebt genomen om afstand te nemen van wereldse zaken; ten tweede omdat hieruit zou blijken dat je ondankbaar bent ten opzichte van onze Hemelse Vader en zijn Zoon, en dat je niet dankbaar bent voor de gave van het Woord van wijsheid; ten derde omdat het je niet alleen lichamelijk maar ook geestelijk zou schaden, omdat je je hierdoor openstelt voor andere verleidingen; en ten vierde omdat een ware discipel van de Heiland niets zou doen dat zijn betrekking tot God zou schaden.

Ik ben blij dat ik het woord van wijsheid en de andere geboden onderhoud, zodat er niets tussen mij en mijn Hemelse Vader kan komen.



Martín F. Alama
Sono (16)
Wijk Pueblo Libre
Ring Lima Magdalena
(Peru)

Iedereen weet dat alcohol en tabak schadelijke middelen zijn. Degenen die roken of drinken, houden daar meestal

pas mee op wanneer er iets mis gaat met hun gezondheid. Ik heb heel wat mensen om uiteenlopende redenen met alcohol zien experimenteren: uit nieuwsgierigheid, om van spanningen af te komen of om ze te helpen hun problemen te 'vergeten'. Zonder uitzondering hebben ze hun gezondheid op het spel gezet en zijn ze in aanraking gekomen met mensen met wie ze beter geen contact konden hebben, in situaties die ze niet hadden gewild.

In Alma 37:35 lezen we: 'O, denk, mijn zoon, om in uw jeugd wijsheid te leren; ja, leer in uw jeugd de geboden van God te onderhouden.' Als bekeerling tot de kerk benijd ik de jongelui die geboren zijn in gelovige gezinnen waar ze al vroeg in hun leven in de wegen van de Heer zijn onderwezen. Ik wilde dat ik de kerk eerder had gevonden. Maar ik ben dankbaar voor het evangelie van Jezus Christus en voor de heiligen die mij hielpen 'wijsheid te leren'.



Lee Sang Rae
Gemeente Kim Hae
Ring Pusan-West
(Korea)

Mijn vader hielp me de gevolgen in te zien van iets 'maar één keertje' proberen.

Hij en ik werken als monteurs in een fabriek. Op een dag stelde hij voor dat ik een wit overhemd naar mijn werk zou dragen in plaats van mijn gewone

werkkleding. 'Dat kan ik niet doen,' zei ik. 'Het overhemd zou overal vlekken krijgen van het vet en het stof dat van de machines af komt.' 'Dat is niet erg,' antwoordde mijn vader, 'het is maar voor één dag'. Maar opnieuw protesteerde ik, omdat het moeilijk zou zijn de vlekken en het vuil er weer uit te krijgen. Toen legde hij uit dat alcohol of tabak 'maar één keertje' proberen hetzelfde is als een wit overhemd bij mijn werk dragen. De alcohol en de tabak zouden mijn lichaam misschien nog niet schaden, zo zei hij, maar het gebruik ervan, zelfs maar één keer, mijn geest wel.

Zondigen is als vet; het veroorzaakt een vlek bij ons, en die vlek kan moeilijk weg te krijgen zijn. Bekering is mogelijk, maar dat is nooit gemakkelijk. Het is beter om nooit te zondigen – zelfs al is het maar één keer, of maar een klein beetje.



Fábio Máximo (20)
Wijk Campinas 4
Ring Campinas
(Brazilië)

Om te weten hoe het *werkelijk* is om tabak of alcohol te gebruiken, zou iemand het vaker dan maar één keer moeten proberen. Je zou het telkens opnieuw moeten proberen om het echt te weten, en tegen die tijd zou je er verslaafd aan kunnen zijn.

Tabak of roken (of andere verslavende middelen) alleen maar terwille van de ervaring proberen is een dom experiment. Waarom moet je ze proberen als je, zoals iedereen, weet dat deze

dingen schadelijk zijn? Buiten dat – wat je waarschijnlijk zult ervaren bij die eerste poging is een zere keel, kuchen, duizeligheid, een maag die van streek raakt of erger. Deze symptomen zijn de manier waarop je lichaam je laat weten dat die dingen vergif zijn.



Winston L.
Cervantes (24)
Wijk Santa Mesa
Ring Manila
(Filipijnen)

We hoeven niet te roken en te drinken om te leren dat zulke gewoonten slecht voor ons zijn. Zo zag ik bijvoorbeeld, toen ik als waarnemer dienst deed in het leger, mannen die zichzelf ziek dronken. Door alleen maar te zien wat zij deden, zag ik in wat de verschrikkelijke uitwerking van alcohol is. Ik denk dat het mogelijk is om naar het resultaat van dergelijk gedrag te kijken zonder er zelf bij betrokken te raken.

Zolang we het woord van wijsheid en de andere geboden onderhouden, kunnen we goed van kwaad onderscheiden, omdat de Geest ons verstand zal verlichten.



Emmanuel
Tomadon (19)
Nancy (Frankrijk)

Als je er voor kiest om 'maar één keertje' te roken en te drinken, zal Satan je onophoudelijk in verleiding brengen om het telkens weer te proberen.

Een sterke zeewering kan het beuken van de grootste golven weerstaan. Maar zelfs het kleinste scheurtje zal er op den duur toe leiden dat de zeewering instort onder het voortdurende gebeuk van de zee.



Chen, Shu Hua (24)
Gemeente
Tao Yuan West
District Hsin Chu
(Taiwan)

Het is dom en gevaarlijk om zelfs maar te overwegen tabak of alcohol of wat dan ook te gebruiken dat gevaarlijk is en vernietigt. De gedachte aan een daad is de eerste stap, en de handeling volgt spoedig daarna. Als je eenmaal begint met tabak en alcohol, is het erg moeilijk om ermee op te houden. Je doet niet alleen jezelf kwaad, maar ook degenen die van je houden.

Onze Hemelse Vader houdt van zijn kinderen, en Hij zal je helpen als je bidt om kracht om de verleiding te weerstaan.

Leo Carta (15)
Wijk Keulen 1
Ring Düsseldorf (Duitsland)

Toen ik op de middelbare school zat, had ik weinig zin om met wie dan ook om te gaan die rookte of dronk, hetzij op school of buiten school. Ik had vrienden op andere scholen, die me nogal eens uitnodigden voor feestjes, maar ik koos ervoor om daar niet heen te gaan. Ik wilde liever een voorbeeld voor mijn vrienden zijn, door hun te laten zien dat het mogelijk was

om in de wereld te leven maar niet van de wereld te zijn.

Mijn voorbeeld hielp veel van mijn jonge vrienden om zendeling te worden en om nu ijverig in de kerk werkzaam te zijn.

Ik denk altijd aan de uitspraak: 'Een groot vuur is als een vlammetje begonnen'.



Pongia Vaka (21)
Wijk Havelotolu 2
Ring Nuku' alofa-Zuid
(Tonga)

Je wilt misschien het resultaat weten van een enquête die ik heb gehouden onder honderd mensen van verschillende leeftijden die aan roken verslaafd waren.

Drie procent zei dat ze rookten omdat alle anderen dat ook deden; 11 procent zei dat ze een stimulans nodig hadden; 5 procent zei dat ze rookten omdat ze 'dat graag deden'; de rest, ofwel 81 procent, zei dat ze met roken waren begonnen 'uit nieuwsgierigheid'. Wat zegt ons dit?

Een van de mensen die ik ondervroeg, zei me dat ze graag wilde ophouden met roken. 'Als ik had geweten wat er met me zou gebeuren,' zei ze, 'dan had ik nooit een sigaret aangeraakt – zelfs niet uit nieuwsgierigheid.' Tabaksverslaving, voegde ze er aan toe, was 'vernedereidend, duur en dodelijk'.

Als we ons niet aan het woord van wijsheid houden, zal dat ons niet alleen fysiek beïnvloeden, maar onze geest zal ook schade lijden, aangezien we

dan ongehoorzaam zijn aan een van Gods geboden. Denk aan al de zegeningen die ons zijn beloofd, als we ons alleen maar aan de wet zullen houden zoals die is uiteengezet in Leer en Verbonden 89.



Rosa Elena Montalvo
Martínez (20)
Wijk Nueva Era
Ring Veracruz Reforma
(Mexico)

Ik begrijp hoe je je voelt. Ik ben ook zo iemand die alles wil proberen, en ik herinner me dat ik jaren geleden heb gedacht dat ik misschien roken en drinken eens moest proberen.

Maar het naleven van de geboden is onze manier om de Heer te laten zien dat we Hem gehoorzamen. Hij kent onze handelingsen, van dag tot dag, en het is belangrijk dat we onze liefde voor Hem laten zien door Hem trouw te zijn.

Shiroe Kuwana (29)
Hokkaido (Japan)

De wereld is vol beklagenswaardige mensen van wie het leven helemaal draait om alcohol en drugs, en die ooit hebben gezegd: 'Ik zal het 's één keertje proberen'. Omdat we nog jong zijn, begrijpen we het evangelie van Jezus Christus vaak nog niet helemaal. Daarom moeten we, in plaats van toe te geven aan onze nieuwsgierigheid naar de wereldse zaken, onze energie gebruiken om de Schriften beter te leren kennen, te bidden om begrip en de raad op te volgen die we krijgen van de leiders van de kerk.

Denk er aan dat de Heer ons beloofd heeft dat, wanneer we ons houden aan het woord van wijsheid, 'de engel der verwoesting aan [ons] zal voorbijgaan, (...) en [ons] niet zal doden' (Leer en Verbonden 89:21).



María Eugenia Ramírez
Reyes (22)
Wijk Nueva Aurora
Ring Viña del Mar
(Chili)

Ook jij kunt van de vraag-en-antwoordrubriek een succes maken door de onderstaande vraag te beantwoorden. Je moet je antwoord dan voor 1 november 1994 sturen naar QUESTIONS AND ANSWERS, International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Vermeld daarbij ook je naam, adres, leeftijd, woonplaats, wijk of gemeente en ring of district.

Je kunt in je eigen taal schrijven (of typen); de antwoorden worden vertaald. Indien mogelijk, stuur dan ook een foto van jezelf mee. Die wordt niet teruggestuurd. Als je antwoord erg persoonlijk is, kun je vragen dat je anoniem blijft. Niet alle antwoorden kunnen worden gepubliceerd.

VRAAG: Soms gebeurt het dat ik in de kerk zit en dat een spreker zegt: 'De Geest is hier vandaag zo sterk aanwezig', terwijl ik helemaal niets heb gevoeld. Verbeelden ze zich maar wat, of is er iets mis met mij? □

DE BESCHERMENDE HAND

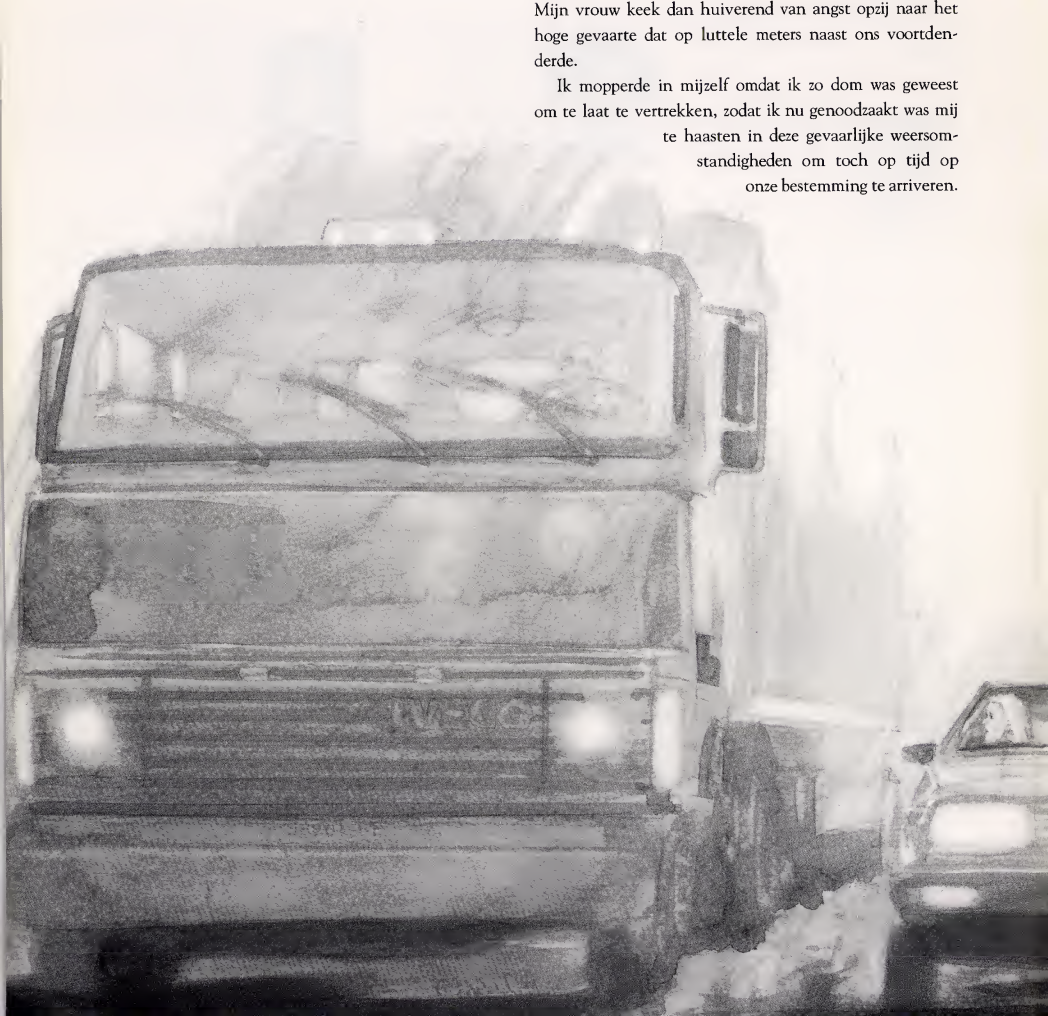
Theodorus G. Baalman

ILLUSTRATOR: DOUG FAKKEL

Een lange stoet auto's en vrachtwagens spoedde zich voort door de gestaag neerstromende regen. Hun banden maakten een sissend geluid op het natte wegdek. Vanonder de wielen van de vrachtwagens spoot het water met kracht weg en vormde een wervelend gordijn van verstuivende druppels achter de voortrazende kolossen. Telkens als wij door die regensluiers zo'n wegrees passeerden, ontving onze auto een striemende douche, die het uitzicht belemmerde.

Vaak reden wij minutenlang zij aan zij met zo'n enorm vehikel als de weg voor ons dicht zat met andere auto's. Mijn vrouw keek dan huiverend van angst opzij naar het hoge gevaarte dat op luttele meters naast ons voortdenderde.

Ik mopperde in mijzelf omdat ik zo dom was geweest om te laat te vertrekken, zodat ik nu genoodzaakt was mij te haasten in deze gevaarlijke weersomstandigheden om toch op tijd op onze bestemming te arriveren.



Toen was er plots dat mysterieuze geluid tegen de zijkant van de wagen: 'Klak-klak-klak-klak!' Het klonk ongeveer als de eerste vier maten van Beethovens vijfde symfonie, waarvan de componist heeft gezegd: 'Zo klopt het noodlot aan de deur.' Het werd met tussenpozen herhaald, alsof er buiten iemand met een knokige vinger op het plaatwerk klopte.

Ik bracht de wagen tot stilstand op de vluchtstrook en inspecteerde wielen en carrosserie. Er was geen mankement of los onderdeel wat dat kloppend geluid kon veroorzaken, te ontdekken. Wij vervolgden onze reis. Maar na een aantal kilometers klonken weer die klopsignalen. Weer bracht ik de wagen naar de kant, weer controleerde ik de banden. Niets te zien. Zo ging het tot driemaal toe. En toen, bij de derde inspectie, ontdekte ik wel iets. Op de nieuwe voorband die ik pas had gekocht, zag ik een onrustbarende grote bult verschijnen, die langzaam zwol tot de grootte van een kokosnoot!

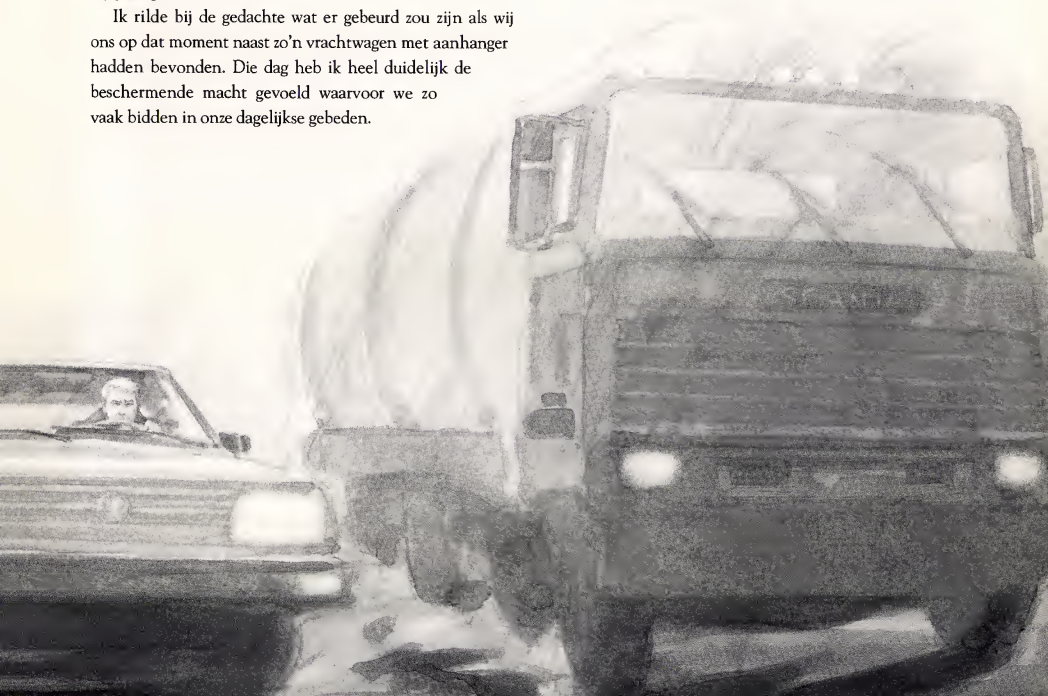
De wegwacht die de band verwisselde adviseerde mij met de band terug te gaan naar de verkoper. Toen die de binnenkant inspecteerde, floot hij verschrikt. Er zat een grote scheur in het canvas. Een fabrieksfout! 'U had hier geen kilometer verder mee moeten rijden', zei de man, 'dan was hij geklapt!'

Ik rilde bij de gedachte wat er gebeurd zou zijn als wij ons op dat moment naast zo'n vrachtwagen met aanhanger hadden bevonden. Die dag heb ik heel duidelijk de beschermende macht gevoeld waarvoor we zo vaak bidden in onze dagelijkse gebeden.

Jaren later. Wij zijn ouder en wat vergeetachtiger geworden. Een stormachtige nacht. De wind loeide om het huis en rukte aan deuren en ramen. Maar binnen was het rustig en veilig, wij sliepen warm en knus.

Na ontwaakt te zijn en te hebben gebeden, gingen we naar beneden. En daar overviel ons een schrik! Er hing een sterke gaslucht en de keukendeur, die wij normaal op slot doen, stond wijd open en zwaaide heen en weer in de wind. Zonder het te beseffen hadden wij de knop van het gasfornuis open laten staan en verzuimd de keukendeur op slot te doen. Op de een of andere manier had de wind de deur weten open te blazen. Was dat niet gebeurd dan was er vast een verwoestende explosie gevolgd, ontstoken door het waakvlammetje van de geiser.

Wij zijn geen wijze mensen, slechts een eenvoudig paar, dat probeert de verbonden na te leven die wij met onze Hemelse Vader hebben gesloten toen wij in de tempel huwden. We voelen dat we worden beschermd. Wellicht worden we veel meer beschermd dan we beseffen. Voor ons staat het vast dat onze Hemelse Vader ons tot twee keer toe de reddende hand heeft toegestoken. □



Het dagboek van mijn vijand

Stephen G. Biddulph

Hoe vreemd het ook mag lijken, het was tijdens de oorlog in Vietnam dat ik het grote geheim ontdekte van een vredig, gelukkig leven. Ik had twee maanden voortdurend aan gevechtshandelingen deelgenomen, en die ervaring had zijn tol geëist van mijn lichamelijke en geestelijke kracht. Post van thuis werd maar zelden bezorgd aan het front; evenmin werden er avondmaalsdiensten gehouden of andere zondagsdiensten die mijn geest zouden verkwikken. Mijn eigen gebeden vormden mijn enige krachtbron. Ik voelde me eenzaam en geïsoleerd.

Stukje bij beetje begonnen de dagelijkse, zware inspanning van de gevechten en de voortdurende aanblik van de dood me af te matten en mijn hart te verharderen. Ik bemerkte dat ik haast werd als de Nephitische strijders – dorstig naar het bloed van de vijand (zie Mormon 3:9).

Op 9 juli 1972, na een hele dag marcheren, sloeg mijn bataljon zijn bivak op in een klein, verlaten gehucht dat nog maar kort tevoren was aangevallen. De hutten lagen nog te smuilen in de laatste stralen van het zonlicht. In een naburig veld vonden we het lichaam van een jonge Noordvietnamese soldaat. Terwijl we zijn kleding doorzochten naar geheime informatie, wierp ik een koele blik op deze vijand.

Op de gesneuvelde soldaat werden papieren gevonden; deze werden naar de commandant gebracht. Mijn belangstelling werd gewekt toen ik hoorde dat de papieren geen geheime informatie bevatten, maar dat het een dagboek was. Ik verwonderde me er over dat deze vijandige soldaat de tijd had genomen om een dagboek bij te houden, en ik vroeg me af wat de laatste gedachten waren geweest die hij aan het papier had toevertrouwd.

Die avond kreeg ik een globale vertaling van het dagboek in mijn bezit. Ik las hem bij het flakkerende licht van het vuurtje waarop ik kookte.

‘Ik weet niet waar we zijn’, las ik. ‘Onze officieren zeggen dat we dapper strijden tegen Amerikaanse imperialisten die ons vaderland zijn binnengedrongen. We vechten dapper, maar we worden slecht bevoorrad. Ik ben eenzaam. Ik mis mijn gezin, ver hier vandaan. Ik vraag me af wat ze op het moment doen. Ik mis mijn huis, en ik zou weer terug willen zijn in de bergen en door de bossen willen lopen. Ik wilde dat ik de bloemen, de vogels en de dieren van thuis weer kon zien.’

Ik staarde naar het stuk papier, verbaasd over deze woorden. Dit waren niet de woorden van een vijand. Dit waren de woorden van een verwante geest! Zijn volk en dat van mij hadden elkaar als tegenstanders ontmoet, elkaar dreigend aankijkend over een schijn-

baar niet te overbruggen kloof van culturele, etnische en politieke verschillen. Maar we waren niet werkelijk vijanden van geest. Onder andere omstandigheden hadden we broers kunnen zijn.

Plotseling begreep ik dat het niet in Vietnam was, dat de werkelijke oorlog plaatsvond, en dat mijn kameraden en ik niet de werkelijke strijders waren. De werkelijke oorlog werd allereerst in de hemel gevoerd door Lucifer. Op aarde was niet het Noordvietnamese volk de werkelijke vijand, noch enig ander volk, maar de onzichtbare strijdmacht van het kwaad, die een oorlog van onwetendheid en geestelijke gevangenschap voert tegen heel de mensheid.

De werkelijke strijders voeren strijd onder de banier van Jezus Christus. Deze strijders doden of vernietigen niet, maar genezen juist, en bieden leven – eeuwig leven – door de verdiensten van Jezus Christus en door een kennis van zijn herstelde evangelie.

Die dag in Vietnam kwam ik erachter, terwijl ik bij het vuur zat, dat geluk en vrede voortvloeden uit de wetenschap dat de waarde van een menselijke ziel groot is, ongeacht ras, geloof of politieke opvattingen, en dat wij allemaal kinderen zijn van onze Vader in de hemel. Dat te weten betekent alle mensen liefhebben, zelfs hen die de vijand lijken te zijn. □



Tempels en tranen in Tikal

Marvin K. Gardner

FOTO'S VAN DE AUTEUR



Torenhoge tempels verrijzen majestueus uit de jungle en richten zich hemelwaarts. De kamers, gangen, binnenhoven en steile, stenen treden lijken doortrokken te zijn van de gedempte fluisteringen van oude volken. Verwondering en mystrie heersen hier.

Dit is Tikal, eens een welvarende

Mayastad. Toen de Mayabeschaving ten onder ging nam het Tikal in haar val mee. De stad vond haar graf onder de oprukkende vegetatie van Guatemala's meedogenloze regenwouden. Sommige piramiden en paleizen in Tikal – samen met een paar andere mysteries – zijn nu blootgelegd. Zij roepen vele vragen bij ons op.

STIL PLEKJE

Oude volken hebben in Tikal hun eredienst gehouden. Tegenwoordig vinden jonge leden van de kerk dat Tikal een uitstekende plek is om bijvoorbeeld de profetie op te voeren die Samuel de Lamaniet vanaf een stadsmuur tot de Nephieten richtte; of de





van koning Benjamin die hij hield op een toren; of Abinadi's getuigenis tot de slechte koning Noach. Tikal is een inspirerende plaats om over oude en hedendaagse profeten te praten. Over oude en nieuwe tempels. Over bedolven en levende waarheden. Over profetische stemmen uit de grond.

Op een stil plekje, uit het zicht van de andere bezoekers, hebben zich elf jongevrouwen verzameld, vergezeld door hun leiders en de broer van een van de meisjes. Het zijn seminarie- en instituutcursisten uit het nabijgelegen San Benito, die 's ochtends samen de verborgenheden van Tikal hebben verkend. Ze hebben wilde pauwen en lynxen gezien, en de massieve, stenen treden beklommen. ('Een lift hier zou geen luxe zijn!' had een van de meisjes goedmoedig gemopperd.) Bovenop het oude Mayabouwwerk hebben ze de horizon afgetast; het tropische regenwoud strekt zich uit als de golven van een eindeloze oceaan, de toppen van andere oude tempels steken boven de bomen uit als grote schepen op de vreedzame groene zee.

Het is een welbestede dag geweest. En nu hebben de jongevrouwen beschutting gevonden tegen de brandende zon in de schaduw van een antiek paleis met een stenen binnenhof, waar ze tegelijk kunnen uitrusten en praten over hun gevoelens en getuigenis. Ze zingen zachtjes 'Wij danken U, Heer, voor profeten', en dan spreekt iemand een gebed uit.

'We mogen blij zijn dat we hier zo dichtbij wonen', zegt iemand uit de groep eerbiedig. 'Het was een bijzondere plaats voor onze voorouders.' Anderen zijn het daarmee eens en spreken hun eerbied en dankbaarheid uit voor het erfgoed en de lessen van Tikal.

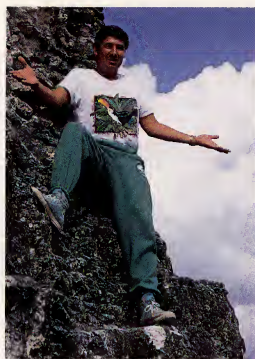
ANDERE TEMPEL

Nu zij omgeven worden door die oude tempels en geabsorbeerd door de sfeer die de plaats uitademt, komt het gespreksonderwerp van de jongevrouwen haast natuurlijk op een andere tempel in hun land – een in Guatemala-Stad, vele kilometers verderop.

'Ons gezin heeft onlangs een lang-

verwachte wens in vervulling zien gaan', zegt Yeszenia Delvalle (18). 'We zijn in de tempel aan elkaar verzegeld. Nu dat we verzegeld zijn hopen we voor eeuwig bij elkaar te kunnen zijn.'

Zonder uitzondering is elke jonge vrouw in de groep naar de tempel geweest om zich te laten verzegelen aan haar ouders of om zich te laten doopen voor de doden. Een paar jaar geleden hebben de jongeren van de gemeente 15 uur in de bus gezeten naar Guatemala-Stad om deel te nemen aan het dopen voor de doden. 'Door ons te laten dopen voor de doden geven we anderen de kans zich te bekeren en zich voor te bereiden op de opstanding', zegt Zoila Delvalle (17). 'Dan is



In Tikals aansprekende omgeving komt men spontaan tot het naspelen van de verhalen uit het Boek van Mormon, vooral als het publiek het lijkt te waarderen! Kalme meditatie is hier ook vanzelfsprekend.





het aan hen om het al of niet te aanvaarden. In de tempel voel je de Geest. Het is er vredig. Je wilt bijna niet weg. Je voelt je bijzonder. Het is er prachtig.'

'Ik ben mijn Hemelse Vader dankbaar', zegt de 17-jarige Cleily Váldez, 'dat ik tot zijn kerk behoer en dat ik in de tempel aan mijn ouders ben verzegeld. Het evangelie is het belangrijkste op aarde dat ons het eeuwige leven kan brengen.'

Rubí Monzón (24), die onlangs een zending heeft vervuld, is de seminarieleerkracht. 'Op mijn veertiende stierf mijn moeder', zegt ze. 'Daar hebben we het thuis allemaal heel moeilijk mee gehad. Vaak was ik alleen thuis en voelde ik me eenzaam. Op een keer was ik aan het huilen toen ik een stem hoorde zeggen dat ik niet alleen was, dat de Heer bij me was en me zou helpen. Het was een geruststellende stem en ik voelde me gelijk een stuk beter. Sindsdien heb ik rust gevonden, omdat ik weet dat de Heer mij liefheeft en er altijd voor mij zal zijn.'

Drie jaar na de dood van haar moeder is Rubí's ouderlijke gezin verzegeld in de Guatemala-Stad-tempel. 'Ik ben dankbaar dat onze Hemelse Vader ons in de gelegenheid heeft gesteld om een eeuwig gezin te worden. Ik weet dat ik, als ik gehoorzaam ben, voor altijd

bij mijn moeder, vader en broers en zussen zal zijn. Ik denk veel aan mijn moeder, nog een korte tijd en dan zullen we weer allemaal bij elkaar zijn.'

Rubí's jongere zus, Raquel (22), herinnert zich dat zij en de andere gezinsleden hun patriarchale zegen ontvingen toen zij naar Guatemala-Stad gingen om in de tempel verzegeld te worden. 'Mijn zegen helpt mij enorm. Er staat in dat ik door te bidden, de Schriften te bestuderen, te vasten en de raad op te volgen die mijn moeder mij heeft gegeven toen ze nog in leven was, de juiste beslissingen kan nemen en getrouw in de kerk kan zijn.'

'DE WARE GOD'

Op haar unieke entourage na lijkt deze vergadering in Tikal in vele opzichten op de vergaderingen die de heiligen der laatste dagen waar ook ter wereld houden om hun dankbaarheid te uiten en getuigenis te geven. Naarmate de jongevrouwen hun dank uiten voor hun liefdevolle Hemelse Vader, voor de Heiland en zijn verzoening, voor levende profeten en de herstelling, laten zij hun gevoelens en tranen de vrije loop.

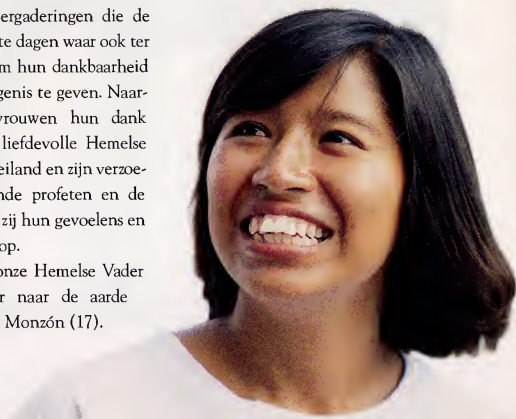
'Ik weet dat onze Hemelse Vader ons niet zomaar naar de aarde stuurt', zegt Karla Monzón (17).

'Ik ben dankbaar dat Hij zijn Zoon gezonden heeft om onze zonden op zich te nemen. Hij heeft ons het evangelie en de kerk gegeven, zodat we vooruitgang kunnen maken en in zijn tegenwoordigheid kunnen terugkeren.'

'Ik dank mijn Hemelse Vader dat Hij mij het evangelie heeft laten vinden', zegt de 24-jarige Olinda Menéndez. 'Ik weet dat de Geest dichter bij ons zal zijn als we de Schriften lezen en bidden.'

'Ik weet dat het Boek van Mormon waar is', zegt Judith Monzón (20). 'Het is een werktuig in de handen van de Heer.'

'Ik ben blij dat mijn ouders, mijn broer en ik in de tempel aan elkaar zijn verzegeld', zegt Juanita León (12). Zij legt uit dat haar vader een restaurant had en veel dronk. 'Op zekere dag kwam er een jongen langs die met mijn vader over de kerk sprak. We kregen alle lessen en lieten ons twee weken later dopen. Een maand na onze doop,





is mijn vader getoepen als president van de Gemeente San Benito. Een jaar later zijn we in de tempel aan elkaar verzegeld. Mijn vader drinkt niet meer!

Ook is Juanita dankbaar voor het gebed: 'Toen ik ziek was, heb ik voortdurend gebeden. De Heer heeft mij getroost. Ik weet dat Hij de ware God is en ik bid dat ik getrouw zal blijven.'

STEMMEN VAN HEILIGEN

Terwijl deze heiligen der laatste dagen zingen, bidden en getuigenis geven, vult de Geest van de Heer dit stille hoekje van Tikals oude domein. Het doet aan de tempel denken.

Dan is het tijd voor een picknick en verstoptertje in de jungle. Op een punt in de jungle, dwarrelen er bladeren op de groep neer, en er komen klap- en kussgeluiden uit de bomen. Als de meisjes omhoog kijken zien ze een groepje

apen die aan hun staart aan de takken hangen. De meisjes beginnen te lachen en de apen na te bootsen met klap- en kussgeluiden. Dan gooit een van de apen iets naar beneden. Iemand raapt het op en ontdekt dat het de pit van een tropische vrucht is, waarin de afdrukken van de kleine apetandjes staan!

Als de groep zich opmaakt om naar huis te gaan, keert de kalme geest van bezinning terug. Tikal geeft haar geheimen niet prijs: wie hebben hier in de oudheid gewoond en hun erediens gehouden? Wat wisten zij over God, het heelal, de zin van het leven? Wat is er gebeurd met de vaders en moeders, de mannen en vrouwen, de schone zoons en dochters? Tikals schitterende tempels zijn verlaten – er waart hier een zekere droefenis, het gevoel dat een groot volk is ingehaald door het noodlot.

Maar het groepje jongevrouwen

Na verschillende oude Mayatempels te hebben beklommen, is het goed om in een afgelegen stenen binnenhof gevoelens en indrukken te bespreken. Rubí Monzón, de seminariëleerkracht (onder), leidt de getuigenisdienst.

gaat vergezeld van geloof en hoop in plaats van droefenis. Zij beseffen dat de tempel in Guatemala-Stad niet verlaten is, noch de andere tempels van de kerk, maar gevuld wordt met de stemmen van de heiligen. Die moderne tempels zijn plaatsen van licht, waarheid en antwoorden, waar de Geest van de Heer leven inblaast. Binnen hun muren aanbidden vaders, moeders, zoons en dochters de levende God, leren zij de zin van het leven, en worden voor eeuwig als gezin aan elkaar verzegeld. □



Schmitt
02

ANKER VOOR DE ZIEL

Ouderling M. Russell Ballard

Van het Quorum der Twaalf



Heb je ooit een zeeschip zijn anker zien lichten? Het is fascinerend om de zware kettingen tegen de boeg van het schip te horen ratelen als het anker wordt geworpen of gelicht. Als het anker goed op de bodem van de zee wordt neergelaten, kan het een schip op zijn plaats houden, zelfs in ruwe zee.

Zoals een schip een anker nodig heeft om niet op drift te raken, hebben mensen geestelijke ankers in hun leven nodig om standvastig te blijven en niet op drift te raken in een zee van verleiding en zonde. Geloof in God en in zijn Zoon, de Heer Jezus Christus, is

het voornaamste anker in ons leven, waardoor we stand kunnen houden in tijden van sociale onrust en van zonde, die tegenwoordig overal om ons heen lijken te zijn. Wil ons geloof zinvol, doeltreffend en onwrikbaar zijn, dan moeten we ons concentreren op Christus, zijn leven en zijn verzoening, en op de herstelling van zijn evangelie in de laatste dagen.

Onlangs heb ik een groep toekomstige zendingen toegesproken. Veel van die jongemannen en -vrouwen hadden al besloten een voltijdzending te vervullen, maar andere waren er nog niet zeker van of ze wel op zending wilden. Ik zei hun dat ze dat die avond nog niet hoefden te beslissen. Maar wat ze wel voor zichzelf moesten uitmaken was of Joseph Smith 'op de morgen van een mooie, heldere dag, vroeg in het voorjaar van 1820' (Geschiedenis van Joseph Smith 1:14) in de tegenwoordigheid van God, de Vader, en zijn Zoon, Jezus Christus, is neergeknield. Luister naar Josephs woorden:

'Toen ik mij afgezonderd had op de plaats waar ik heen wilde gaan en om mij heen had gezien, en ik alleen was, ben ik neergeknield en begonnen de verlangens van mijn hart tot God

op te zenden. Nauwelijks had ik dit gedaan, of ik werd onmiddellijk aangegrepen door een of andere macht die mij geheel overmande, en zo'n verbazende invloed op mij had, dat mijn tong gebonden was. Ik kon niet spreken. Dikke duisternis omhulde mij, en het kwam mij enige tijd voor alsof ik tot plotselinge verdelging was gedoemd.

'Maar met alle kracht die in mij was, riep ik God aan om mij te bevrijden van de macht van deze vijand die mij had aangegrepen, en juist toen ik op het punt stond in wanhoop te verdrinken en mij aan de verdelging over te geven – niet aan een denkbeeldige ondergang, maar aan de macht van een werkelijk bestaand wezen uit de niet-zichtbare wereld, dat zo'n verbazende macht bezat als ik nog nooit in enig wezen had ervaren – juist op dit ontstellende moment zag ik recht boven mijn hoofd een kolom van licht, sterker glanzend dan de zon, die geleidelijk neerdaalde tot ze op mij viel.

'Niet zodra verscheen dit licht, of ik voelde mij bevrijd van de vijand die mij gekluisterd hield. Toen het licht op mij rustte, zag ik twee Personen boven mij in de lucht staan, Wier glans en

heerlijkheid alle beschrijving te boven gaan. Een Hunner sprak tot mij, mij bij de naam noemende, en zei, op de Ander wijzend: Deze is Mijn geliefde Zoon – hoor Hem!

Als dit in Josephs leven gebeurd is, dan is de vraag of die toekomstige zendingen een zending dienen te vervullen, of de geboden van de Heer getrouw dienen te bewaren, vrij gemakkelijk te beantwoorden, niet? Als iemand weet, ik bedoel *echt weet*, dat onze Hemelse Vader en zijn geliefde Zoon, Jezus Christus, aan Joseph Smith zijn verschenen en met hem hebben gesproken, kan er uit die kennis niets anders voortvloeien dan een groot verlangen God en zijn heilige Zoon alle dagen van zijn of haar leven te dienen.

Er is niets belangrijkers om te weten dan dat God, onze Eeuwige Vader, en zijn Zoon, Jezus Christus, uit de hemelen hebben gesproken, en profeten en apostelen hebben geroepen om de volheid van het eeuwige evangelie weer op aarde te prediken. Dat is heerlijk om te weten. En als je het weet, beïnvloedt dat je leven.

Ik volg dezelfde redenering voor de herstelling van het Aäronisch priester-

schap door Johannes de Doper, en het Melchizedeks priesterschap door Petrus, Jakobus en Johannes. Laten we hier heel duidelijk in zijn. Ofwel het priesterschap van God is hersteld of niet. Als je weet dat het hersteld is, ben je geestelijk stevig verankerd tegen de stormen van het leven.

Evenzo, is het Boek van Mormon ofwel het woord van God en een getuige van Jezus Christus of niet. De zaak ligt zo eenvoudig en zo diepzinnig. Als het Boek van Mormon het woord van God is, en daarvan getuig ik, dan is de vraag of we de daarin vervatte beginselen en leringen al dan niet in ons leven moeten toepassen al beantwoord, niet?

Dezelfde eenvoudige test is van toepassing op onze tegenwoordige profeten en apostelen. Of president Howard W. Hunter is, in alle opzichten, een profeet van God of hij is het niet.

Je weet hoe je voor jezelf kunt uitmaken of die zaken waar zijn, want je begrijpt het eerste beginsel van het evangelie. Omdat je een geloofsanker in de Heer Jezus Christus hebt, begrijp je dat je moet bidden om een persoonlijk getuigenis te ontvangen. Je begrijpt dat de Heilige Geest je 'alles

[zal] leren en [alles] te binnen [zal] brengen' (Johannes 14:26).

Laten we eens aannemen dat er een schitterend, zeewaardig zeilschip is gebouwd. Het anker is van de beste kwaliteit. Maar door een fabricagefout is de ankerketting niet al te sterk. Denk je eens in wat er gebeurt als ze dat anker uitwerpen, of als men in ruwe zee voor anker gaat. Als er maar één schakel van de ketting brak, zou het anker voorgoed op de zeebodem achterblijven, het schip zou op drift raken en wellicht vergaan.

De vergelijking met ons leven is duidelijk. De schakels in onze ketting van geloof en getuigenis, waardoor ons anker ons stevig kan bevestigen, zijn de eenvoudige leerstellingen van het evangelie. Zien jullie bijvoorbeeld de waarde in van de evangelieschakel persoonlijk gebed? Je Hemelse Vader danken voor je zegeningen zal je helpen verankerd te blijven. Bid om hulp bij privé-zaken, je studie, je carrière, en je relaties.

Zie je in dat het woord van wijsheid een andere evangelieschakel is in je ketting? Als je de gezondheidswet van de Heer getrouw naleeft, zal die schakel in de ketting je helpen je lichaam



sterk te houden, en zul je 'wijsheid en grote schatten aan kennis vinden, ja, verborgen schatten' (Leer en Verbonden 89:19), die je toewijding aan de kerk zullen vergroten.

De wet van tiende is nog zo'n schakel. Een volledige tiende betalen is geen kwestie van geld, maar van geloof. Je kunt een volledige tiende betalen, ongeacht wat je inkomen is als je daarvoor het geloof ontwikkelt. De Heer zal voorzeker 'de vensters van de hemel (...) openen' zoals Hij beloofd heeft aan hen die gehoorzaam zijn aan dit gebod.

En hoe staat het met de schakels van eerlijkheid, zedelijke reinheid, dienstbereidheid, kerkbezoek, en schriftstudie, om er maar een paar te noemen? Die schakels van je evangelieketting mogen eenvoudig lijken, maar ze zijn net zo belangrijk als het anker van geloof en getuigenis. Denk eraan dat een ketting zo sterk is als zijn zwakste schakel. Wij behoren elke dag na te gaan hoe het met onze ketting staat waarmee we onze ziel in het evangelie verankeren, en te kijken of er zwakke schakels zijn die ons kwetsbaar maken voor de invloeden van de duivel.

Een goede manier om elke schakel

sterk te houden is om wekelijks van het avondmaal te nemen. Zoals je weet is het avondmaal een hernieuwing van een herinnering aan onze verbonden met de Heer. Wat een buitengewone kans om ons leven van de afgelopen week onder de loep te nemen! Grijp het avondmaal aan om je evangelieschakels door te lichten en om te zien of elke schakel bijdraagt tot jouw verankering in de kerk.

Jouw ketting waarmee je ziel verankerd wordt in het evangelie kan zo sterk zijn als jezelf wilt. Wees dankbaar voor het beginsel van bekering, waardoor we elke zwakke schakel in de ketting kunnen verstevigen. Als je weet dat je verankerd bent in de Heer Jezus Christus, maar het gevoel hebt dat de beproevingen van het leven je wel eens te veel worden, kun je troost en kracht putten uit de kennis dat je elke dag zo goed mogelijk je best gedaan hebt om de Heer te eren. Denk eraan dat het sterken van je getuigenis een levenslang proces is. Vertrouw op de Heer voor kracht. Werk aan één schakel tegelijk totdat je je veilig verankerd voelt in het evangelie van Jezus Christus. □

De schakels in onze geloofsketting – de eenvoudige leerstellingen van het evangelie – houden ons anker stevig op zijn plaats.

IK HEB MIJN VOOROUDEERS GEVONDEN

Yara Cassab Deloroso

Toen ik die ochtend in maart 1993 de ringconferentie bijwoonde, had ik nog geen idee hoezeer mijn leven – en dat van mijn voorouders – erdoor zou worden beïnvloed.

Samen met andere leden van de Ring Santos (Brazilië) genoot ik van de conferentie. Toen, tegen het einde van de vergadering, maakte vooral de toespraak van een zuster iets in mij wakker. Ze sprak over familiegeschiedenis.

Mijn vriendin Silmara Peres werd ook sterk door de Geest geraakt. Aan het einde van de vergadering gingen we naar een van de mensen die in onze ring verantwoordelijk zijn voor familiegeschiedenis, en gaven ons op als vrijwilligers om te helpen met het data-extractieprogramma.

De volgende dinsdag gingen we met z'n tweeën naar het ringgebouw om met onze nieuwe taak te beginnen. Nadat we het nodige onderricht hadden gekregen, begonnen we met het overnemen van namen en datums uit gemicrofilmde verslagen, zodat de heilbrengende verordeningen van het evangelie in de tempel konden worden verricht voor de mensen die in de verslagen voorkwamen.

Iemand anders zat daar aan een microfilm te werken. Hij was zo vriendelijk om ons verder te laten werken aan de filmrol waar hij mee bezig was, zodat we meteen aan de slag konden gaan.

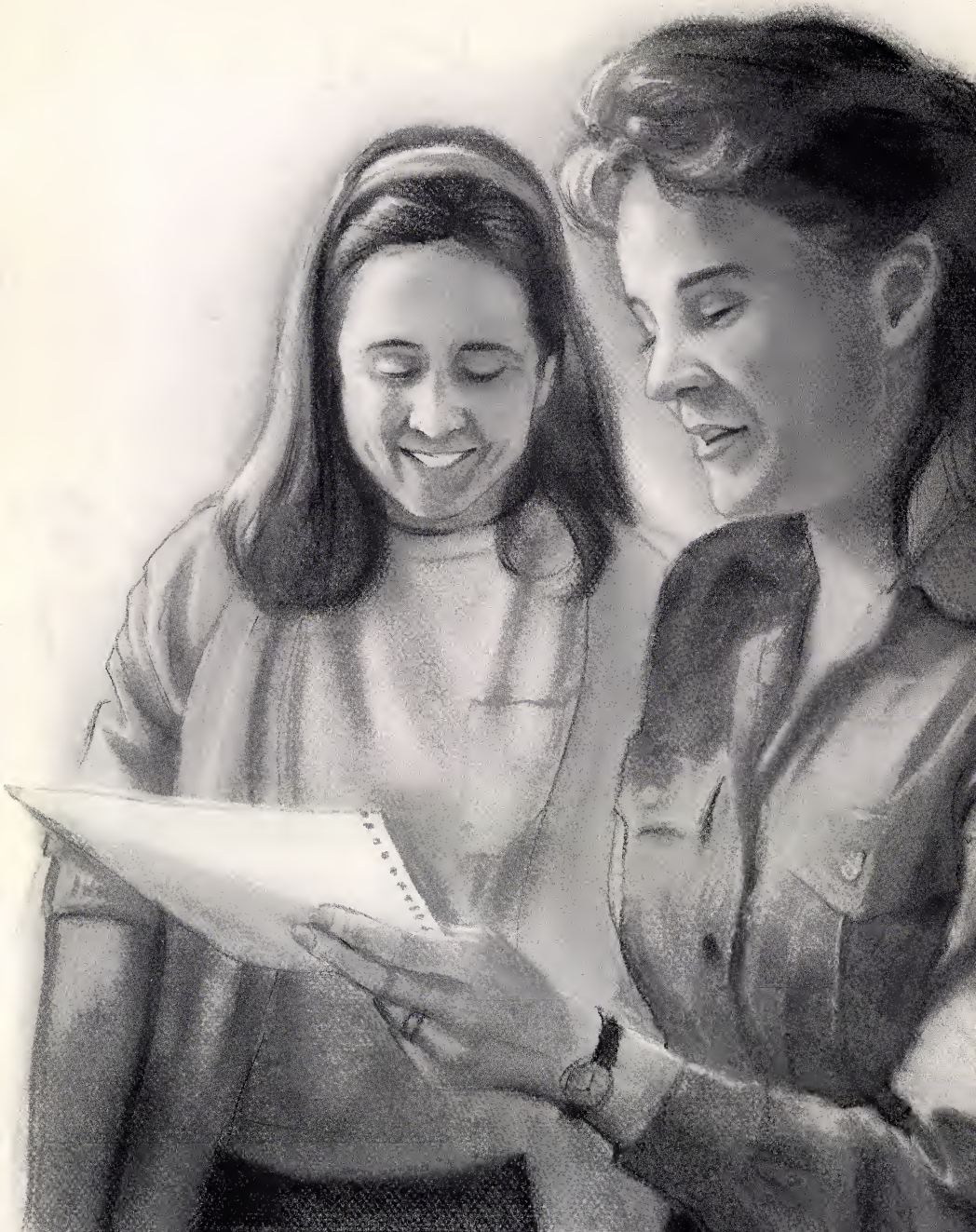
We waren nog maar nauwelijks begonnen – we hadden

pas twee namen overgenomen – toen ik er achter kwam dat ik de namen van mijn overgrootouders zat te lezen! Eerst twijfelde ik. Kon dit toeval zijn? We vroegen het hoofd van de afdeling uit welke stad deze gemicrofilmde verslagen waren gekomen. Omdat ze zag hoe opgewonden wij waren, draaide ze de microfilm terug naar het begin, waar de naam van die plaats stond: Itirapina.

Silmara en ik keken elkaar verbaasd aan. Nog maar kort geleden hadden we, in de vakantie, met onze bisschop en zijn gezin Itirapina bezocht. Ik wilde die plaats graag bezoeken omdat het de plaats was waar mijn vader vandaan kwam. Terwijl we naar de namen en datums op de microfilm keken, wisten we dat we werkelijk mijn voorouders hadden gevonden! Ik was overstelpt door ontroering en dankbaarheid, en voelde een sterk getuigenis. Nu kon er tempelwerk voor hen worden gedaan.

Sedertdien hebben Silmara en ik dit werk geleidelijk tot een deel van ons leven gemaakt, en ons getuigenis is gegroeid. Iedere week gaan we naar het ringgebouw en werken we hier aan. Wanneer we de namen overnemen van de microfilms, weten we dat we de Heer dienen, want nu kunnen ook deze mensen worden gedoopt en de verordeningen van de tempel ontvangen.

We bemerken ook dat het niet alleen een werk is dat wij verrichten – het is een gezeg. □



DE VOLMAAK

Wendy Evans Udy

De veertienjarige Jason deed het slotgebed aan het einde van onze zondagsschoolles. Het was een van mijn meest geslaagde lessen geweest, en ik hield mijn ogen nog even langer dicht om mijn eigen woorden van dankbaarheid aan het gebed toe te voegen. De jongens richtten hun slungelige lichamen op vanuit hun stoel en slenterden de klas uit.

Jason stond even stil toen hij langs me liep. 'Dat was nog eens een goede discussie, zuster Udy! Die heeft me echt aan het denken gezet.'

Ik glimlachte. 'Dank je, Jason. Ik heb er ook van genoten. Tot volgende week!'

Ik deed mijn lesboek en Schriften in mijn

grote tas, en baande me door de volle gang een weg naar de hal.

'Zuster Udy! Zuster Udy!', klonk een stem boven het geroezemoes uit. Ik draaide me om en zag toen broeder Richardson, de zondagsschool-president, die verwoed naar me zwaaide en door de menigte heen probeerde te komen.

'Zuster Udy, ik wilde u spreken, maar ik kreeg de kans niet', zei hij, terwijl hij me meenam naar een leeg klaslokaal. 'U hebt geweldig goed werk gedaan in uw zondagsschoolklas.'



T E L E R A R E S

'Dank u.' Ik glimlachte.

'Daarom denken we dat we u kunnen vragen om er nog een leerling bij te nemen,' ging hij verder. 'U weet dat de familie Housman onlangs naar onze wijk is verhuisd, en dat we tot nu toe werkelijk niet wisten in welke klas we Deedra moesten zetten. We denken dat zij goed in uw klas zal passen.'

'Deedra?' stamelde ik. 'Maar die moet al minstens achttien zijn. Zou zij niet bij de volwassenen moeten zitten?' *Of in het jeugdwerk?*, dacht ik. *Of waar dan ook, maar niet in mijn klas.*

Ik wist wel van Deedra – ik wist dat ze geestelijk gehandicapt was, dat ze hardop praatte tijdens het avondmaal en dat ze alle lofzangen op volle kracht meezong. Ik wist dat sommige meisjes haar uitlachten. De jongens negeerden haar ge-

woon. Wat zou dit meisje van achttien jaar gemeen hebben met een klas van levendige jongens van veertien en vijftien?

'U weet dat er dit jaar geen andere meisjes in mijn klas zitten,' herinnerde ik broeder Richardson eraan. 'En de jongens willen nog wel eens een beetje wild zijn. Denkt u niet dat Deedra zich ergens anders meer op haar gemak zal voelen?'

Broeder Richardson glimlachte geruststellend. 'Nee, nee,' zei hij vriendelijk, 'we denken dat u de volmaakte lerares voor Deedra bent.' Hij keek me vol verwachting aan, en voegde er aan toe: 'Natuurlijk mag u zelf beslissen.'

Ik zuchtte. 'Natuurlijk is Deedra welkom in mijn klas.'

Broeder Richardson straalde. 'Ik zal het haar ouders vertellen,' zei hij blij. 'Volgende zondag zal ze er zijn.'



Ik wist dat ze er zou zijn. Deedra ontbrak nooit. Mijn hart zonk me in de schoenen als ik dacht aan de les die ik al voor de volgende keer had voorbereid. Hoe kon ik de aandacht van de jongens er ooit bij houden als ik ook nog eens op Deedra's niveau moest lesgeven? De jongens waren gewend aan heel veel vragen en een bespreking van de Schriften. Deedra kon niet eens lezen.

Misschien zal deze klas haar niet bevallen. Ik troostte me met die gedachte. *Dan zal ze wel zien dat dit niet de goede klas voor haar is.*

De volgende zondag begon stralend, maar de prachtige dag slaagde er niet in om me op te beuren. Mijn gebeden waren onverschillig – mijn hart was er gewoon niet bij.

Na de opening van de zondagsschool haastte ik me naar mijn klas. Deedra zat er al, een bril met een hoornen montuur scheef op haar sproeterige neus.

Er kwam een brede grijns over Deedra's gezicht toen ze me zag. 'Hoi, maatje,' zei ze terwijl ze opsprong uit haar stoel om me te omarmen. 'Kan ik helpen?'

Ik glimlachte ondanks mezelf. 'Je kunt de stoelen goed zetten, als je wilt. Ik zou ze graag in een grote kring hebben.'

Ze was druk bezig te stoelen te verplaatsen, toen de jongens binnenkwamen. De jongens keken haar behoedzaam aan. 'Hier,' zei Deedra, wijzend op Jim. 'Je kunt op deze stoel zitten, maatje.' Ze zette 'de stoel neer. Jim ging zitten. Een voor een wees Deedra elk van de jongens een stoel aan. Toen ging ze zelf zitten, met haar gezicht naar de jongens. Ze keek me lachend aan. 'Ik heb 'het goed gedaan,' zei ze.

'Ja... , dank je', antwoordde ik. Ik stelde haar voor aan de stil geworden jongens, en begon met mijn les.

Deedra was stil, terwijl de jongens de vragen beantwoordden. De discussie werd steeds levendiger naarmate de klas probeerde de functie van ieder lid van de Godheid vast te stellen.

'En wat doet Jezus?', vroeg ik uiteindelijk aan Deedra.

Ze keek op. 'Hij houdt van mij', antwoordde ze.

Ik hield even op, verbaasd. 'Dat is goed', zei ik. 'Hij houdt van jou.' Ik vertraagde het tempo van de les een beetje, terwijl ik meer vragen aan Deedra ging stellen. Haar antwoorden waren eenvoudig, maar altijd raak. Zij wist waar het om ging. Ik wees de jongens er op dat haar antwoorden juist waren, al waren ze anders dan we verwachtten. De les was afgelopen voor we er erg in hadden, en Deedra omarmde me toen ze wegging. Deze keer omarmde ik haar ook.

Ik kan niet zeggen dat de volgende weken gemakkelijk waren. Vaak begon Deedra zich te vervelen, en af en toe werden de jongens onrustig. Maar geleidelijk ontdooiden ze en begonnen ze op vriendelijke wijze plagerijen uit te wisselen met Deedra, die zich wel staande kon houden.

'Ik wil naast Jim zitten', kondigde Deedra op een zondag aan. Jims oren werden rood toen de jongens hem plaagden, maar hij maakte inschikkelijk een plaats voor haar vrij. Daarna zat Deedra altijd tussen de jongens in plaats van tegenover hen. Degene die de betreffende week door haar werd gekozen, liet haar in zijn Schriften kijken en zat in haar groep als we een wedstrijd hielden. Niemand klaagde ooit. Deedra hoorde nu evengoed bij de klas als wie dan ook.

Het was bijna januari, en de meesten van mijn klas zouden doorgaan naar een andere klas. Ik zocht broeder Richardson op.

'Wilt u dat ik haar nog een jaar bij me houd?', vroeg ik.

Hij keek me vriendelijk glimlachend aan. 'U hebt het goed gedaan met Deedra. Maar we hebben al met haar en haar ouders gesproken, en we denken dat ze klaar is om verder te gaan.'

Een gevoel van teleurstelling overviel me. Ik had gewoon nog niet beseft hoeveel ik van Deedra was gaan houden, met haar opgewekte karakter en de omhelzing waar je altijd op kon rekenen. 'Ik zal haar missen', zei ik oprecht.

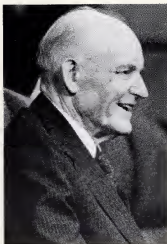
'Ik zei u toch dat u de volmaakte lerares voor haar zou zijn', zei broeder Richardson.

'Nee', zei ik zachtjes. 'Ik was degene die dit jaar een les heeft geleerd. En Deedra was de volmaakte lerares.' □



Giovanni Battista Piazzetta, *Elia vaart in een vurige wagen ten hemel*

'Elia (zeidel) tot Elisa: Doe een wens, (...). En Elisa zeide: Zo moege dan een dubbeld deel van uw geest op mij zijn. En Elia zeide: Gij hebt een moeilijke zaak gevwenst. Indien Gij mij zult zien, terwijl ik van u word weggenomen, dan zal het u aldus geschieden. (...). En, terwijl zij voortgingen, al wandelende en spelende, zie, een vurige wagen (...). Alzo voer Elia in een storm ten hemel' (2 Koningen 2,9-11).



God handelt voornamelijk door overreding en geduld en lankmoedigheid, en niet door dwang en confrontatie. Hij handelt door zacht verzoek en zoete uitnodiging. Hij handelt altijd met onveranderlijk respect voor onze vrijheid en onafhankelijkheid. Hij wil ons helpen en vraagt om een kans om dat te doen,

maar Hij zal nooit onze keuzevrijheid schenden (...)

Onze keuzen te dwarsbomen en uiteindelijk te verbieden is de weg van Satan, niet die van God. De Vader van ons allen zou zoiets nooit doen. Hij zal ons echter altijd bijstaan om de juiste weg te zien en de juiste keuze te doen, om naar de ware stem te luisteren en de invloed van zijn onmiskenbare Geest te voelen. Zijn zachte, vreedzame, machtige overreding om het goede te doen en vreugde te vinden zal bij ons zijn 'zolang de tijd zal duren, of de aarde zal bestaan, of zolang er één mens op aarde zal zijn om te worden gered' (Moroni 7:36).

— President Howard W. Hunter